

DINO

3 | SYYSKUU | 2012

MUISTA
ÄÄNESTÄÄ!

- ▶ Työntekijät vaikuttajina
- ▶ Kutsu presidentiltä

TARU LOSSI TUKEE
NUORIA AIKUISIA

ERITYISKOULUTUKSET
ASIAKIRJASTANDARDI
LAATUA TYÖELÄMÄÄN

10 Jari Oksanen pääsee vaikuttamaan sekä työssään että politiikassa.

KUVA STUDIO LINDELL

30 Taru Lossi on nuorten aikuisten peili

KUVA SANTERI SARKOLA

Kolme kysymystä	4	Ahaa	24
Kutsu presidentiltä	5	<i>Nataša Stambelj</i>	
Ajankohtaista	6	Opiskelijan palsta	25
Katja Holmsten	8	<i>Laura Ahokas</i>	
<i>Lapsen kuolema</i>		Asettele standardin mukaan	26
Puheenjohtajan palsta	9	Pitkä sairausloma	28
<i>Risto Luukkanen</i>		Nuorten aikuisten peili	30
Vaikuttaminen	10	Henki kulkee	33
<i>Tärkeällä asialla</i>		Poimuri	34
Pitsalaatikko	16	Lakimies	35
<i>Auttavia puhelimia</i>		Kolumni	36
Toiminnanjohtajan palsta	17	<i>Seppo Laakso</i>	
<i>Arja Lusa</i>		Tulossa	37
Vahvista osaamistasi	18	Toimistojen esittely	38
Työelämän laatu kehittyy	20	Välipala	39
Luottamusmiesvaalit ovelta	22		

DINO 3 | 2012

JULKAISIJA
Diakoniatyöntekijöiden Liitto, Rautatörmäkatu 6, 00520 Helsinki, puh. 09 150 2487
Kirkon Nuorisotyöntekijöiden Liitto, Ratamestarinkatu 11, 00520 Helsinki, puh. 044 595 8562

Dtl ja KNT ovat akavalaisia liittoja.

PÄÄTOIMITTAJA
Riitta Hiedanpää

TOIMITUSSIHTEERI
Tuija Metsäaho

TAITTO
Marko Vuorio

TOIMITUSKUNTA
Maria Helin, Dtl
Riitta Hiedanpää, Dtl
Hannu Keränen, KNT
Tiina Laine, Dtl
Arja Lusa, KNT
Tuija Metsäaho, Tekstimetsä
Hannele Nuojua, KNT

ILMOITUSMYynti
Liisa Rossi
Puh. 09 150 2487

PAINO
MIKTOR
ISSN 1798-7628
Painos 3 750 kpl

KANNEN KUVA
Santeri Sarkola

Dino ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Seuraava numero ilmestyy viikolla 49/2012.

3. vuosikerta

RIITTA HIEDANPÄÄ
toiminnanjohtaja, Dtl
riitta.hiedanpaa@dtl.fi

PIDÄ HUOLTA ITSESTÄSI

*"Viisaus on väkevyyttä, kokemus on voimaa."
(Sananl. 24:5.)*

A-LOMAT JÄRJESTÄÄ VUOSITTAIN elokuun lopussa Kunnanpäivän akavalaisten järjestöjen työntekijöille. Akavataloa lähellä olevan Mäkelänrinteen liikuntakeskuksen alueella hymyilee, hikoilee ja kisailee iso joukko järjestötyön osaajia. Tuolloin kokeiltavissa olevien sisä- ja ulkoliikuntalajien valikoima ylittää tavallisen sauvakävelijän tietämyksen.

YKSI KUNNON ILTAPÄIVÄ EI vielä ihmeitä tee kenellekään, mutta voi olla se puuttuva kipinä tarkistaa omaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä piintyneitä tottumuksia. Tästä hyötyvät työntekijä ja väijäämättä myös työnantaja. Neurologian asiantuntijat korostavat työkyvyn ylläpitämisessä aivojen hyvinvoinnista huolehtimisesta. Aivojen huolto-ohjeet on helppo muistaa: käytä, suojaa, säästä ja hoida.

TUNNETTU AKAVALAINEN järjestöjohtaja muisti usein työelämässä ollessaan mainita jaksavansa väitettömästi väantää sopimusta neuvottelupöydässä vielä pikkutunneilla, kun moni muu oli jo pois pelistä. No, hänellä sattui olemaan voimistelunopettajan tausta. Ay-neuvottelukulttuuri on vuosikymmenten aikana monella tavalla muuttunut, ja yöneuvottelut ovat vähentyneet. Alan naisistumisella lienee osuutensa muutoksessa.

KIRKON PALKKAUSJÄRJESTELMÄ toteutuu viime kädessä paikallisissa työnantajajaksiköissä. Asteittain lisätty valta neuvotella ja sopia paikallisesti on luonut omaa ay-kulttuuria. Muistathan iloisin ja vapain sydämin pitää ensin huolta itsestäsi, jotta jaksat työ- ja luottamustehtävissä. ■

KUVA RUUSUKUVA | TARIJA ENGBLOM

3 kysymystä

1. Paras kesämuistosi?
2. Onko syksy suunniteltu?
3. Kuka on vaikuttanut sinuun eniten?

KOONNEET TIINA LAINE JA ALPO SYVÄNEN

KUVA ALPO SYVÄNEN

Jaakko Ovaska,
nuorisotyönohjaaja, Kurikka

1. Varkkarileiri ja vaellus.
2. Projektit on suunniteltu jopa ensi vuoden keväälle saakka.
3. Luther, Paavo Ruotsalainen ja omat lapset.

Minna Paananen,
nuorisotyönohjaaja, Haapajärvi

1. Oman lapsen rippijuhlat.
2. Matkustan kolmeksi kuukaudeksi Tansaniaan SLS:n lähetystyön harjoittelujaksolle.
3. Omat vanhemmat, aviopuolisoni, nuoret ja myös työyhteisö.

Ainoleena Erkamaa,
diakoniatyöntekijä, Jyväskylä

1. Telttailukierros kotimaassa.
2. Syksy on tutustumisaikaa diakoniatyöhön pitkän nuorisotyöuran jälkeen.
3. Puolisoni Harri Erkamaa.

Katri Elonheimo,
diakoniatyöntekijä, Piikkiö

1. Herättäjäjuhlat.
2. Opintovapaa jatkuu joulukuulle saakka.
3. Äitini sekä yleensä kristillinen kasvatustani.

Kirsi Helin,
diakoni, Kerava

1. Uusi lonkka.
2. Valitettavasti kyllä.
3. Eri ihmiset eri aikoina. ■

luottamustehtävä

KUTSU PRESIDENTILTÄ

TEKSTI ARJA LUSA | KUVA TIMO HARTIKAINEN

Sain toukokuussa kummallisen salaisen soiton. Soittaja kertoi olevansa presidentin asialla. Hän kertoi työurastani ja yksityiskohtia elämästäni. Tunsin oloni hieman epämiellyttäväksi, ja samalla mieltäni hiveli kuunnella vieraan ihmisen kehuvan minua. Tiesipä hän senkin, että olen viiden lapsen äiti ja arveli siitä olevan hyötyä tässä luottamustehtävässä, johon minua kutsuttiin.

Näin kuvailee Kuopion seurakuntien nuorisosihteeri **Marjukka Borgman** kutsua presidentti **Sauli Niinistön** nuorten syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävään työryhmään.

Työryhmään on koottu nuorten arjen asiantuntijoita.

– En tiedä, antaako työ vai arki enemmän eväitä asiantuntijuuteen. Parhaani lupaan yrittää – yhä sudenpentulupaukseen turvaten, sanoo partiotyönkin hyvin tunteva Borgman.

Muut työryhmän jäsenet tulevat koulumaailmasta, sosiaalityön parista, oppilaitoksista, erilaisista järjestöistä ja löytyy joukosta muusikko **Juha Torvinenkin** Eppu Normaaleista. Kirkon ja kunnan nuorisotyötä ryhmässä edustaa kirkon nuorisotyönohjaaja. ■

Nuorisosihteeri Marjukka Borgman tapasi Tasavallan presidentti Sauli Niinistön henkilökohtaisesti eräässä työryhmän istunnossa. Muistona tästä hän löysi itsensä seuraavan päivän Savon Sanomien kuvasta istumassa presidentin vieressä.

Kirkon sektorille uusi neuvottelija

Elokuun alussa KM **Anne Kaitainen** aloitti työnsä JUKOn toimistossa kirkon sektorin neuvottelijana. Hän siirtyi uuteen tehtäväänsä JHL – Julkisen ja hyvinvointialojen liitosta, jossa hänen vastuualueenaan olivat sinne järjestäytyneet kirkon työntekijät ja viranhaltijat. Toivotamme Annen tervetulleeksi ja iloitsimme siitä, että kirkon neuvottelu- ja sopimusympäristö on hänelle valmiiksi tuttu. ■

Muistithan budjetoida

Diakoniatyöntekijöiden päivät pidetään Jyväskylässä 17.–19.9.2013. Alustava ohjelma luettavissa netissä www.diakoniatyontekijoidenpaivat.fi. Sivuilta löydät myös valmisteluista kertovia blogeja.

NUORI2013-tapahtuma järjestetään 8.–10.9.2013 Jyväskylän Paviljongissa. Seurakuntien, kuntien, järjestöjen, työpajojen ja nuorisotutkimuksen ammattilaiset kokoontuvat samoilta ammattilaispäiville. Ilmoittautuminen käynnissä osoitteessa www.alli.fi/nuori2013. ■

TULE TEKEMÄÄN DINO-LEHTEÄ!

Etsimme sinua, Dtl:n jäsen, joka haluaisit tulla tekemään Dinoa mukavassa porukassa. Lehden toimituskunta koostuu toimitussihteeristä, Dtl:n ja KNT:n jäsenistä ja toimistojen työntekijöistä. Ota yhteyttä **Riitta Hiedanpäähän**, puh. 040 516 5557. ■

KIRKON HENKILÖSTÖ-KOULUTUSTARJONTA

vuodelle 2013 on julkaistu sähköisessä kalenterissa Sakastin koulutussivustolla osoitteessa www.sakasti.ev1.fi/koulutus ■

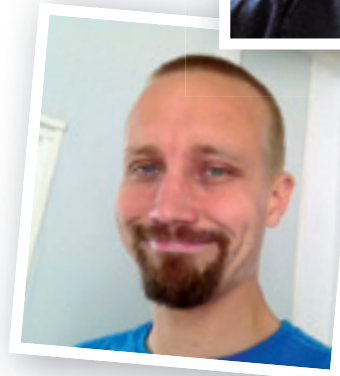
VIRAN TÄYTÖT PUHUTTAVAT

Sosiaalisessa mediassa käydään keskustelua diakonian sijaisuuksien täyttämistä. Diakonian sijaisuudet tuntuvat kiinnostavan myös aivan eri alojen opiskelijoita ja koulutettuja.

Diakoniatyöntekijöiden Liitto pitää välttämättömänä, että virat ja sijaisuudet täytetään piispainkokouksen hyväksymän koulutuksen suorittaneilla ammattilaisilla, jotka täyttävät viran yleiset ja erityiset kelpoisuusehdot. Viran, ammattitaidon ja palkkauksen perusteita ei saa murentaa. ■

Edustuksia kirkkohallituksen toimikunnissa

Kirkkohallituksen täysistunto on valinnut 23.8.2012 kokouksessaan toimikuntien jäsenet. Liittojemme jäseniä on valittu seuraaviin toimikuntiin: nuorisotyönohjaaja **Ville Kämäräinen** (vas.) Mikkelistä on valittu kasvatuksen ja perheasiat -toimikuntaan, hiippakuntasihteeri **Mirva Kuikka** ja johtava diakoniatyöntekijä **Erkki Tourunen** (oik.) Äänekoskelta Kirkon maaseututoimikuntaan. Toimikuntien 4-vuotiskausi päättyy 31.5.2016. ■

tutkittu

Lapsen kuolema

Katja Holmsten tutki, minkälaista tukea lapsen kuoleman yhteydessä oli saatu. Kymmenen vanhempaa ympäri Suomea kertoi kokemuksistaan.

Kaikkia vanhempia yhdisti suuri suru, vaikka lapset olivat menehtyneet eri syistä: keskenmenoon, syöpään, onnettomuuteen tai itsemurhaan. Mikäli lapsi oli sairaalahoidossa, vanhempien selviytymistä tukivat lapsen saama hyvä hoito loppuun asti ja moniammatillinen tuki koko perheelle.

Keskustelut hoitohenkilökunnan, psykologin ja sairaalapapin kanssa olivat tärkeitä. Erityisesti saattohoidossa ja kuoleman jälkeen sairaalapapin läsnäolo koettiin merkittäväksi.

Vanhemmille saattoi jäädä liian vastuuta avun hakemisessa. He toivoivat, että kriisin keskellä heihin otettaisiin yhteyttä ja tarjottaisiin apua, koska aina sitä ei itse jaksanut etsiä.

Huono kohtelu, ongelmat tiedon siirtymisessä ja riittämätön kivunhoito lisäsivät kärsimystä. Lapsen huonosti hoidettu kipu aiheutti vanhemmalle syyllisyyttä ja heijastui jopa hengelliseen

elämään aiheuttaen Jumalan hyvyyden kyseenalaistamista.

Kuoleman jälkeen selkeät ohjeet käytännön asioista ja jatkotuesta auttoivat. Sairaalan ja seurakunnan työntekijät, läheiset ja vertaistuki olivat tärkeitä. Moni jäi kuitenkin liian yksin ja ilman käytännön apua.

Läheiset saattoivat olettaa, että selviytyminen on nopeampaa.

Sairaalat, kunnat, seurakunnat ja eri järjestöt voisivat yhteistyötä lisäämällä muodostaa toimivamman tukiverkoston, joka tarjoaisi apua automaattisesti vaikeassa tilanteessa olevalle perheelle niin käytännön kuin henkisen ja hengellisenkin tuen muodossa. Myös elämäntarkoituksella oli merkitystä selviytymisessä, usko jälleennäkemiseen lohdutti ja antoi voimia.

Oma seurakunta oli monelle merkityksellinen tuen antaja. Pappi oli auttanut käytännön järjestelyissä, ja diakoniatyöntekijän kotikäynnit olivat olleet tärkeitä. Seurakunnan työntekijän

kanssa keskustelu oli tukenut ja lohduttanut monia vanhempia. Tärkeää oli myös se, että keskusteluaika järjestyi helposti ja keskusteluissa edettiin vanhemman ehdoilla. Myös kunnallinen kriisiapu sai kiitosta akuuteissa tilanteissa tukemisesta.

Yhdelle vanhemmalle seurakunnan työntekijä oli ollut ainoa ja erittäin suuri apu käytännössä. Hän oli auttanut esimerkiksi lastenhoidossa.

Joskus omasta seurakunnasta saattoi olla hankala löytää sopivaa, ymmärtävää työntekijää tuoksi. Diakoniatyöntekijä saattoi olla liian kiireinen, tai luvattua apua ei järjestynytäkään. Vanhemmalle olisi ollut tärkeää, että joku olisi tullut vaikka hetkeksi leikkimään lasten kanssa, jotta olisi saanut itse edes itkeä rauhassa. Myös perheen muille lapsille oli tärkeää järjestää tukea surun käsittelyyn. ■

Katja Holmsten, Diak Helsinki, sairaanhoitaja-diakonissa 1.6.2012.

puheenjohtaja

RISTO LUUKKANEN
puheenjohtaja, KNT
puheenjohtaja@knt.fi

SE ALKAA

KATSELEN IKKUNASTA ULOS ja on pakko todeta, että se on tullut, nimittäin syksy. Selailen tietokoneen ruudulta kesän valokuvia. Mieleeni palautuu mennyt kesä ja sen tapahtumat. Alkukesän loistava lomaviikko Salzburgissa tyttären luona yhdessä vaimon kanssa ja loppukesän campingmatkailu rannikolla Pohjois-Pohjanmaalla. Samalla sekaan tunkevat kesän erilaiset leirit. Myös tänä kesänä ympäri Suomea seurakunnat järjestivät tuhansille lapsille toimintaa leireillä.

Vanhemmat antoivat meidän huostaamme tyttäret ja pojat luottaen siihen, että saavat heidät ehjinä takaisin. Itse koen tämän, ainakin välillä, aika painavana taakkana. Leiri pitää olla hyvin valmisteltu, tavarat hankittu ja roudattu leirikeskukseen. Sitten toimintaa pyritään useampi päivä yhteen putkeen toivoen, että yöllä saisi edes jonkin verran nukuttua – ei tulisi koti-ikävä, ei sairastumisia ynnä muita.

Olen huomannut, että mitä enemmän itselle kalenteriin tulee vuosia, sitä enemmän vie aikaa toipua leiristä. Tästä syystä toivoisin, että kirkko työnantajana alkaisi pikku hiljaa heräillä siellä Katajanokalla. Meitä on varmaan monia, jotka tarvitsevat palautumisaikaa ja haluaisivat, että leirityöstä saisi nykyistä enemmän vapaata korvauksena hyvin tehdystä työstä.

Surullisena olen kuunnellut ympäri Suomea tulevia uutisia siitä, miten seurakunnissa on tehty hätäisiä ratkaisuja ja lopetettu virkoja. Tässäkin kysyn: onko kirkolla varaa menettää ammattitaitoista väkeä, joka itsestään ääntä pitämättä puurtaa lasten, nuorten, vanhusten ja erityisryhmien parissa? Nyt haastan sinut, työtoveri, pitämään itsestäsi ääntä, että siellä sinunkin seurakunnassasi luottamushenkilöt tietäisivät, miten arvokasta työtä sinä teet. Tiedota heille, tee toimintakertomukset ja muut paperit kunnolla, kirjoita lehtijuttuja, kutsu paikall-

lislehti tekemään juttuja ja niin edelleen. Heitetään pois vaatimattomuuden viitta ja tuodaan esille se, miten arvokasta työtä teemme lasten ja nuorten parissa.

Luottamus mies edustaa sinua töihin liittyvissä asioissa. Jos et ole vielä selvillä kuka on työyhteisösi JUKOn luottamus mies, niin nyt on aika ottaa siitä selvää. Olkoon hän missä virassa hyvänsä, hän on JUKOn luottamus mies, ja hänen velvollisuutensa on tarvittaessa edustaa sinua.

Nyt syksyllä on jälleen luottamus miesvaalit. Luottamusmiehellä on tärkeä asema, kun sovitaan paikallisesti asioista. Hän on linkki työntekijän ja työnantajan välillä. Olenkin haastamassa sinua lähemmäksi ehdokkaaksi luottamus miesvaaleihin tai huolehtimaan, että ainakin äänestät vaaleissa. Sinun ääntäsi tarvitaan.

Tämän kaiken keskellä muista pitää itsestäsi huolta. Sopivasti työtä ja sopivasti kaikkea muuta.

Toivon sinulle siunausta ja jaksamista alkavaan syksyyn ja talveen. ■

TÄRKEÄLLÄ ASIALLA

Halu pitää heikompien puolta. Epäkohtien nostaminen esiin. Siinä asioita, jotka motivoivat. Moottori pysyy käynnissä, kun on innostunut, utelias ja kiinnostunut. Kerromme kahden jäsenen tavasta vaikuttaa.

Jari Oksanen pääsee vaikuttamaan sekä työssään nuorisotyön johtajana että kunnallispolitiikassa.

len utelias ja kiinnostunut asioista.

– Innostun helposti, ja on vaikea olla puuttumatta, jos näen epäkohdan.

Jari Oksanen ja **Mirva Kuikka** ovat monessa mukana ja kertovat, mikä motivoi vaikuttamaan.

Oksanen on toiminut Porvoon suomalaisen seurakunnan nuorisotyön johtajana vuodesta 1989. Taustaltaan hän on nuorisotyönohjaaja ja diakoni. Mirva Kuikka taas on Oulun hiippakunnan hiippakuntasihteeriksi kolmatta vuotta ja koulutukseltaan diakonissa-sairaanhoitaja. Kokemusta seurakuntatyöstä on kertynyt parikymmentä vuotta.

Oksanen valmistujaisissa piispa **Eero Huovinen** totesi, että te olette advokaatteja ja sanoitatte asioita sellaisten ihmisten puolesta, jotka eivät itse siihen kykene.

– Elämän varjopuolella olevilla on oltava joku puolestapuhuja. Välittämisen pitäisi olla kansalaisvelvollisuus, Mirva Kuikka painottaa.

Hän puhuu paljon lähimmäisenrakkaudesta. Diakoniatyö yksinään on jo Kuikan mukaan piikki yhteiskunnan lihassa muistuttamassa siitä, että meillä on vähäosaisia.

Kuikka saa asioihin vauhtia. Hän käärii hihat ja ryhtyy toimeen. 23 työvuoteen seurakunnassa on mahtunut monenlaisia käännteitä, ja erityisesti asiakaskunnan muutokset ovat jääneet hyvin mieleen.

– Laman aikaan vastaanotolle tuli syrjäytyneitä yksinäisiä miehiä. Aiemmin oli autettu vanhoja ihmisiä mittaamalla verenpainetta, ja nyt oltiin aivan uusien kysymysten äärellä. Minkälaista tukea yksinäiset miehet tarvitsevat?

Siellä, täällä ja tuolla

Jari Oksanen ei pelkää kertoa mielipidettään ja on tarvittaessa omien sanojensa mukaan haastava ja vaativa. Tapetilla ovat parhaillaan taloudelliset leikkaukset.

– Teen hartiavoimin töitä, jotta esimerkiksi edellytykset leiritoimintaan säilyvät omista kiinteistöistä luovuttaessa. Leikkauksista huolimatta on nuorisotyön ja kasvatuksen tulevaisuus turvattava.

Oksanen on saanut varmuutta kunnallispolitiikasta, jossa hän on ollut mukana 12 vuotta. Puolu-

KUVA STUDIO LINDELL

JARI OKSANEN

- Seurakunnassa luottamusmiehenä 1990-luvun alusta.
- Nuorisotyön johtaja vuodesta 1989.
- KNT:n hallituksessa vuodesta 1997.
- Lautamiehenä käräjäoikeudessa 1997–2008.
- Kaupunginvaltuustossa vuodesta 2001.
- Kausi 2009–2012: kaupunginvaltuutettu, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja, koulutusjaoston varajäsen, HUSin hallituksen jäsen, hallituksen varaedustaja psykiatrian lautakunnassa, jäsenyydet erilaisissa ohjausryhmissä, Porvoon sairaanhoitoalueen jäsen.

een valinta oli aikanaan helppo ratkaisu.

– Vihreät oli tarpeeksi villi ja vapaa. En tule niin leimatuksi siinä puolueessa, koska se kerää niin erityyppisiä ihmisiä. Monelle seurakunnan työntekijälle kun on iso kynnys lähteä mukaan politiikkaan.

Oululainen Kuikka ei ole harkinnut poliittista vaikuttamista.

– En ole löytänyt sopivaa puoluetta, enkä ole jaksanut innostua politiikasta. Mutta on hyvä, että diakoniatyöntekijöitä on mukana kunnallispolitiikassa.

Muissa verkostoissa hän on sitäkin aktiivisemmin mukana. On yhdistystoimintaa, isoja kansainvälisiä verkostoja, yhteistyötä aluehallintoviranomaisten kanssa, terveyden edistämisen verkostoa ja niin edelleen. Joskus käy niinkin, että verkostot löytävät toisensa ja laajenevat.

– Kirkon pitää tulla osaksi yhteiskunnan verkostoa. Jos kirkossa ei puhuta, mitä tehdään, kunta-alueella ei tiedetä, että on päällekkäisyyksiä. Kirkko on käyttämätön voimavara.

Verkostoituminen on Oksasenkin mielestä ää-

Työtehtäviin kuuluu pitää yhteyttä toimijoihin.”

rimmäisen tärkeää. Verkostot ovat keskeinen työväline, ja työtehtäviin kuuluu pitää yhteyttä toimijoihin.

– Jos ihminen tulee tutuksi työelämän verkostoissa ja hänet huomataan, se avaa ovia ja kutsuja alkaa tulla. Kahvilusikan pyörittäminen ei kuitenkaan saa olla itsetarkoitus, vaan pitää olla kriittinen, mihin lähtee mukaan, Oksanen huomauttaa.

Kunnallispolitiikka on vienyt miestä tahtomattaan mukaan eri tehtäviin. Jäsenyys HUSin (Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri) hallituksessa poiki tukun muitakin luottamustoimia, jotka ovat kuitenkin määräaikaisia.

Keskustelun avaaja

Vaikka Kuikka ei olekaan poliittisesti sitoutunut, hän vie ahkerasti viestiä päättäjille.

– Jonkun on hyvä kertoa, mitä tarkoittaa, että ihminen on köyhä. Puhun näiden ihmisten puolesta siellä, missä olen. Käytännön työstä pitää kerätä tietoa ja jakaa sitä.

Hän haluaa myös oikaista väärinkäsityksiä, jos niitä on syntynyt. Kuikka voi ottaa suoraan yhteyttä kirkolliskokousedustajaan ja kysyä, oletko huomannut tämän asian. Keittiön kautta vaikuttamista hän pyrkii välttämään.

Hiippakuntasihteerin paikalla saa olla paljon tekemisissä työntekijöiden kanssa. Keskeiseksi asiaksi on noussut työntekijöiden hyvinvointi ja jaksaminen.

– Yritän vaikuttaa siihen, että työyhteisöt voisivat hyvin. Kunhan yhteiskunnassa arvot olisivat toiset, eikä kaikkea katsottaisi vain rahan kautta, hän huokaa.

Työnkuvaan kuuluvat myös ympäristöasiat ja yhteiskunnallinen työ.

– Oulun hiippakunnan alueella on tosi vilkasta kaivostoimintaa ja Pyhäjoelle on tulossa myös ydinvoimala. Mietimme parhaillaan, miten seurakunnat ovat mukana. Mikä on meidän roolimme? Miten osataan ottaa vastaan uusia työntekijöitä? Miten toimia niin, että sekä vastustajat että puolestapuhujat voivat kokea kirkon omakseen?

Jari Oksanen kannattaa avointa keskustelua asioista. Hän rohkaisee kaikkia työntekijöitä nos-

KUVA PETRA KUIKKA

tamaan katseen kauemmas tulevaisuuteen.

– Kannattaa pitää perspektiivi tarpeeksi kaukana, jotta osaa lukea merkkejä ja huomaa tarpeeksi ajoissa, mitä on tulossa. Silloin osaa ottaa kantaa asioihin.

Politiikassa tulee yhteydenottoja eri puolilta ja tehtävänä on ottaa asioista selvää. Joskus tietysti sattuu sitäkin, että tulee aivan yllätetyksi.

Oksanen kutsuu itseään vanhanaikaiseksi vaikuttajaksi, joka mieluiten keskusteleee ja toimii kuin kirjoittaa. Sosiaalinen media antaa monelle uusia mahdollisuuksia.

– Verkkomaailma on sellainen keskustelunherättäjä, että yksikin ihminen voi vaikuttaa.

Sinnikäs ja nopealiikkeinen

Toimielias ihminen saa paljon aikaan, ja hänelle sälytetään usein enemmän vastuuta kuin muille. Mirva Kuikka jaksaa pitää heikompien puolta, kun hän näkee, että edes yksi ihminen voi paremmin ja että tällä on toivoa selviytyä. Kuikka ei lannistu helposti.

– Olen sinnikäs ja uskon, että kun viestiä vietään tarpeeksi monta kertaa useasta suunnasta, se tehoaa.

Työkaverit ovat sanoneet, että Mirva osaa katsoa asioita myönteisesti ja miettii, mitä niille voisi tehdä.

– Olen vähän liikaa ratkaisukeskeinen ja opetelenkin sietämään keskeneräisyyttä. Ei voi kaataa koko metsää kerrallaan, vaan pitää edetä puu puulta.

Jari Oksanen kuvaa itseään nopealiikkeiseksi ihmiseksi, joka tykittää äkkiä mielipiteensä.

– Toki käyn myös dialogia ja kuuntelen ja olen valmis muuttamaan mieltäni.

Kun Porvoossa oltiin lakkauttamassa erityiskoulua, Oksanen taisteli koulun säilyttämisen puolesta.

Se saikin jatkaa toimintaansa. Hän puolusti myös Porvoon tuomiokirkon tuhopolttajaa, kun tälle vaadittiin tuomion koventamista hovioikeudessa.

– Ei ole kirkon tehtävä vaatia kovempaa tuomiota vaan syyttäjän. Sittemmin seurakunta kohtuullisti jopa korvausvaatimuksiaan.

Oksanen ei halua eritellä ominaisuuksia, joita vaikuttajalta vaaditaan.

– Joku minua diplomaattisempi, rauhallisempi ja pohdiskelevampi voisi sopia tähän tehtävään ihan yhtä mainiosti. On niin erilaisia tapoja toimia ja viestiä.

Hän saa aikansa riittämään, koska laskee politiikan harrastuksiin. Työn ulkopuoliset menot on myös kirjattu työkalenteriin, jotta kaikki tietävät, missä hän liikkuu.

Tylsää ei ole

Diakoniatyöntekijät ja nuorisotyönohjaajat voisivat olla aktiivisempia vaikuttajia.

”**Vaikuttaminen on antoisaa, ja osallistuminen poikii usein muuta.**”

– Yksi osa työtä voisi olla sen näkyväksi tekeminen. Että kerrotaan, mitä kaikkea teemme. Työmme arvopohja on tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, joita on hyvä pitää esillä. Tästä vaikuttamisesta on pohjimmitaan kysymys, Jari Oksanen pohtii.

– Arjen työ on välillä niin puuduttavaa, että kaikki eivät kykene olemaan aktiivisia. Vasta kun työtä tutkitaan, huomataan mitä kaikkea tehdään, Mirva Kuikka sanoo.

Hänestä vaikuttaminen ei ole lainkaan tylsää, mutta hän toivoo lisää ihmisiä mukaan, jotta saadaan oikeaa tietoa eteenpäin.

– Kirkkovaltuustossa on mukana joojoo-ihmisiä pelkästään vallan takia. Kirkossa saa helpommin omia asioita läpi kuin muualla, ja siksi toivon, että ne jotka oikeasti välittävät, käyttäisivät ääntään.

Vaikuttaminen on Kuikan mielestä antoisaa ja osallistuminen poikii usein muuta.

– Toivon että mahdollisimman moni jäsen asettuu ehdokkaaksi JUKOn luottamusmieksivaaliin. ■

Elämäntyö vaarassa

Erityisnuorisotyönohjaaja Tarja Vehkaoja oli alusta asti mukana rakentamassa unelmiensa leiripaikkaa Kainuussa, mutta Talvivaaran kaivos pilasi veden, ja nyt lähes kaikki toiminta on jäissä.

Kivijärven leiripaikkaa alettiin rakentaa 1980-luvun lopussa. Meillä oli aluksi vanhan navetan kehikko, josta tehtiin majoitustilat. Vuosien varrella on pidetty nuorten kanssa työleirejä, joissa on nikkaroitu sauna, kota, venevaja ja lisää majoitustilaa. Alueelle on tehty myös melonta- ja vaellusreitti tulipaikkoineen ja laavuineen, **Tarja Vehkaoja** Kajaanin seurakunnasta kertoo.

Kivijärvi on nimensä mukaan kivinen ja kauris paikka lukuisine saarineen. Alueella on myös hiekkarantainen uimapaikka. Järvessä uiskentelivat aiemmin joutsenpariskunnat ja kalasääskiäkin nähtiin.

– Kivijärvi on tarkoitettu ensisijaisesti niille nuorille, joilla on vaikeuksia selviytyä arjesta. Paikasta tulikin tärkeä retkikohde monelle, koska siellä sai levätä ja ihaila kättensä töitä.

Nuoret saivat helpotusta vaikeaan elämäntilanteeseensa ja pääsivät nauttimaan upeasta ympäristöstä. Vehkaoja puhuu luonnon puhdistavasta vaikutuksesta.

– Suomalaisuuteen kuuluu rakkaus metsiin. Nuoret saivat pysähtyä Kivijärvellä ja kuunnella hiljaisuutta, mikä auttaa itsetutkiskelussa.

Myös rantasauna on Vehkaojan mielestä eheyttävä paikka. Siellä ympäristöongelmat huomattiinkin ensiksi.

– Vuonna 2009 meidän väki sai iho-oireita järjivedestä. Iho kutisi, ja sitä piti rasvata.

Pian Kainuun ELY-keskuksesta tuli ohje, että järjivettä ei voi käyttää edes löylyvetenä. Kukaan työntekijöistä ei halunnut enää ottaa turvallisuusvastuuta leireillä. Alettiin etsiä muita kohteita.

Kivijärvi on 10 kilometrin päässä Talvivaaran kaivoksesta. Yliopisto-lehden mukaan ympäristöongelmia on jopa sadan kilometrin päässä kaivoksesta. Kaikki alkoi siitä, kun nikkelin erottamisessa käytetty biokasaliuotustekniikka ei toiminut niin kuin olisi pitänyt. Prosessista syntyviä haisevia rikkiyhdisteitä alettiin tainnuttaa lipeällä, mistä syntyi vesiliukoista natriumsulfaattia, joka valui vesistöön. (Yliopisto 5/2012)

– Hiekka rupesi haisemaan kuin mätä kananmuna, Vehkaoja kuvaa.

Nyt järvi on julistettu häiriötilaan. Vehkaoja ja nuoret ovat todella huolissaan.

– Miten tammöistä saa ylipäättään tapahtua? Minua järkyttää jatkuva taloudellinen kasvu luonnonvaroja tuhlaten. Mikä on ihmisen vastuu? Luonto on pyhä.

Vehkaoja aikoo viedä asiaa eteenpäin ja kuunnella edelleen muita kaivoksen toiminnasta huolestuneita. Hän on puhunut asiasta sekä työyhteisössä että muualla ja antanut haastatteluja lehtiin.

– Ympäristöuhkien edessä kirkon täytyy toteuttaa käytännön ratkaisuisia ekologista vastuuta.

Talvivaaran järjestämässä tiedotustilaisuudessa luvattiin, että järvi saadaan kuntoon ja vettä voi käyttää lähivuosina. Vehkaoja suhtautuu tietoon epäilevästi.

– Mitä ne konkreettiset toimenpiteet ovat? Olen kuullut vain kaivoksen laajentamissuunnitelmista, vaikka entiset ympäristösotkut ovat siivoamatta.

Toivottomuuteen Tarja Vehkaoja ei ole vajonnut, ja huumorista löytyy apua.

– Tervetuloa sulfaattisoutuun ja mangaanimelontaan Kivijärvelle! ■

KUVA PETRA KUIKKA

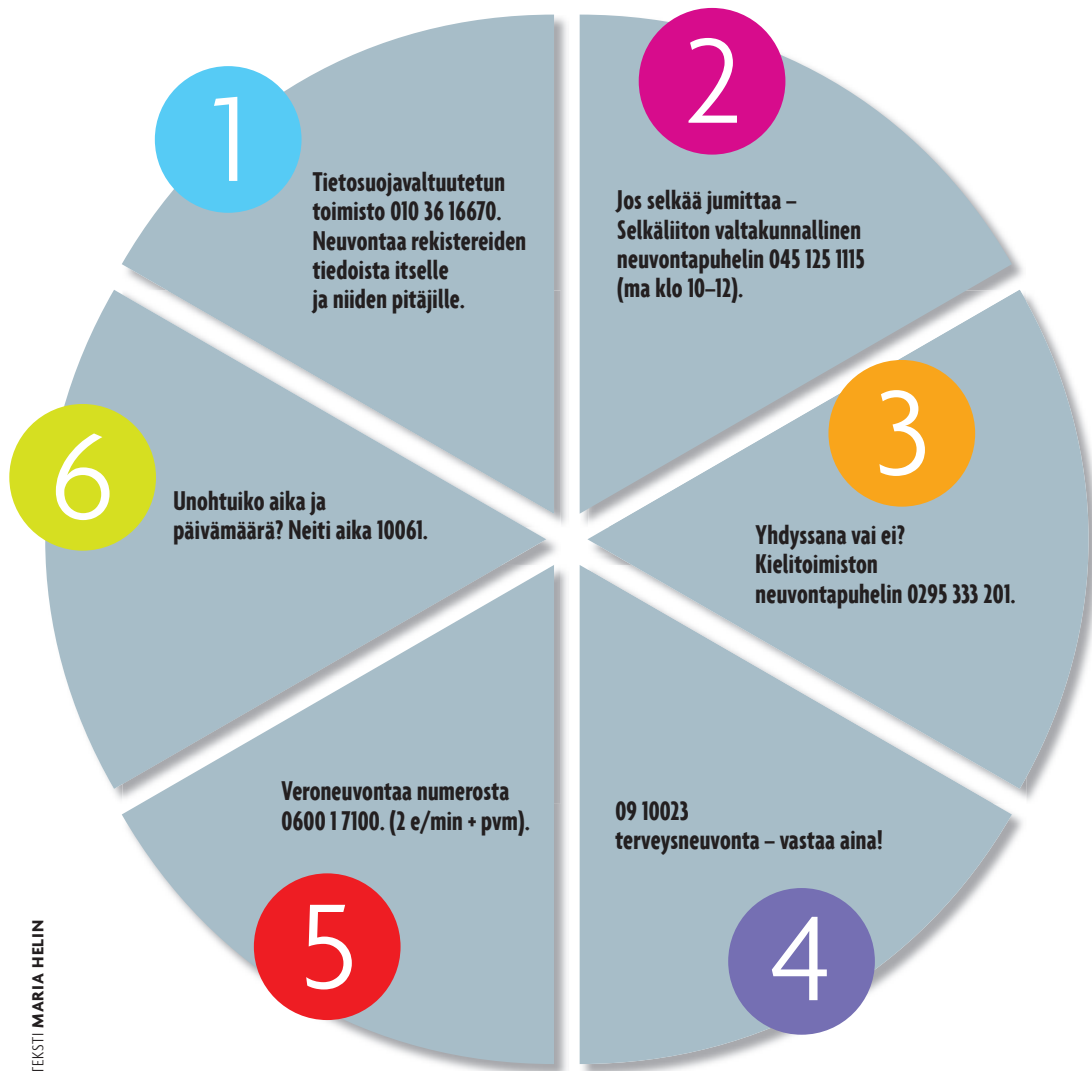
TEKSTI TUJJA METSÄÄHO | KUVA HANNU KERÄNEN

MIRVA KUIKKA

- Luottamusmies 2004–2006. Sitä ennen varaluottamusmies.
- Varapääläluottamusmies 2007–2009.
- Dtl:n alaosaston puheenjohtaja 1994–1996.
- Opiskelijatyön sihteeri Oulun Diakissa 1999–2010.
- Pohjois-Suomen Avin vammaispoliittisessa työryhmässä alkaen 2012.
- Oulun hiippakunnan Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn neuvottelukunnan ja Ympäristötoiminnan neuvottelukunnan sihteerinä vuodesta 2009.
- Kirkon maaseutuomikunnan jäsenenä alkaen 2012.
- Pohjois-Suomen Avin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelukunnassa 2009 alkaen.
- Terve sielu terveessä ruumiissa -hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja 2011 alkaen.

Auttavia puhelimia

Jos tulee hätä, niin hätänumeroa 112 ei kannata kaikissa asioissa kuormittaa. Voit myös kokeilla alla olevia numeroita.

PUOLUSTAJIA TARVITAAN

KESÄN SUOSIKKIOHJELMANI TV:SSÄ oli Pomo piilossa. Yhdessä jaksossa kaupungin pormestari oli pomo, joka meni valeroollissa tavallisten virkamiesten hommiin. Hänen silmänsä avautuivat heti, millainen merkitys hänen johtamillaan päätöksillä oli ollut. Lyhyt kokemus perustetavista sai hänet muuttamaan tulevia säästöesityksiä. Yksi hänen ratkaisunsa oli säästöjen sijaan lisätä resursseja lasten ja nuorten parissa tehtävään työhön, koska heidän kauttaan rakennetaan koko kaupungin tulevaisuus.

Pitkäjänteisen työn merkitystä ei voi korostaa yhtään liikaa. Taloustilanteen heikentyessä seurakunnat ovat tehneet talouden vakauttamis- ja säästöohjelmia. Tulokset alkavat näkyä, kun viimeisimmät uutiset kertovat seurakuntien talouden hieman parantuneen kokonaiskirkon tasolla.

Vähättelemättä paikallisseurakuntien säästöjen tarpeellisuutta on silti aiheellista kysyä, onko päätöksiä tehtäessä riittävästi tutkittu, millaisia vaikutuksia niillä on pitkällä tähtäimellä. Kun säästöt kohdistuvat lapsiin ja nuoriin, täytyy kysyä, onko tehty lapsivaikutusten arviointia?

Kirkkovaltuustojen ja -neuvostojen päätöksiä lukiessa näyttää valitettavan usein siltä, että niissä korostuu enemmän huoli kiinteistöjen yllä- ja kunnossapidosta kuin kirkon pitkäjänteisen kasvatus- ja virkojen säilyttäminen. Olin taannoin irtisanomistilanteessa, jossa seurakunta teki arvotarkkailun lopettaa nuorisotyönohjaajan virka ja aloittaa kirkon remontti.

Muutoksen johtamisessa ja päätösten perusteluissa johtajat usein sanovat, että uskomme, että löytyy uusia luovia ratkaisuja organisoida

työ uudelleen. Uusia ja luovia ratkaisuja on tehty edellistenkin lamojen aikaan. Nuoriso- ja diakoniatyö vaatii jo itsessään jatkuvaa kehittämistä ja uudistamista. Tämä työ on edellyttänyt onnistuakseen laajan toimijaverkoston yhteistyötä. Kaikkia toimijoita tyydyttävä yhteistyö ei synny käskemällä, vaan siitä tarpeesta, että ratkaisujen löytämiseen huomaa tarvitsevänsä yhteistyötä toisen kanssa ja keskinäisestä luottamuksesta. Luottamus syntyy aidosta vuoropuhelusta ja kuulluksi tulemisesta. Tätä normaalia yhteistyötä häiritsevät tempoilevat hallinnon tekemät päätökset ja jatkuvat muutokset. Uusia ratkaisuja varmasti löytyy aina, kun niitä kysytään. Nyt on aika asettua aiempien päätösten ja ammattitaitoisten osaavien työntekijöiden tukijaksi.

Kun seurakuntaan on perustettu diakoniatyöntekijän tai nuorisotyönohjaajan virka, sitä päätöstä ei ole tehty kevein perustein. Työntekijän palkkaaminen on aina kallis ratkaisu. Nyt tarvitaan niitä, jotka asettuvat puolustamaan ammatillista osaamista kasvatus- ja diakoniatyössä. Vapaaehtoiset ovat mahdollisuus ja voimavara, mutta eivät koskaan korvaa täysin ammattitaitoista työntekijää. ■

VAHVISTA OSAAMISTASI

Uudistetut erityiskoulutukset on tarkoitettu kokeneille kirkon työntekijöille ammattitaidon syventämiseen ja seurakuntatyön kehittämiseen.

Kirkon koulutustarjonta vuodelle 2013 on ilmestynyt. Diakoniatyön ja kasvatuksen ammattilaisille (mukaan lukien papit) tarjotaan omia korkeatasoisia diakonian (DEK) sekä kasvatuksen (KEK) erityiskoulutuksia. Niiden vastuullisena järjestäjänä on Kirkon koulutuskeskus, joka antaa myös todistukset erityiskoulutuksista. Koulutusten järjestämiseen osallistuvat myös muut Kirkkohallituksen yksiköt, ja yhteistyötä tehdään myös kouluttavien laitosten ja järjestöjen kanssa.

Kirkon työntekijät tarvitsevat koulutusta, sillä työtä tehdään henkisen, hengellisen ja taloudellisen muutoksen keskellä. Vaativissa, voimavaroja kuluttavissa olosuhteissa on tärkeää vahvistaa työntekijän ammatillista osaamista, herättää innostusta kirkon työhön ja avoimeen vuorovaikutukseen seurakuntalaisten kanssa.

Uudistetut erityiskoulutukset on tarkoitettu kokeneille kirkon työntekijöille ammattitaidon syventämiseen ja seurakuntatyön kehittämiseen. Koulutusten tavoitteena on vahvistaa, syventää ja laajentaa kasvatuksen tai diakonian ydinosaamista, edistää teologian ja käytännön työn vuoropuhelua sekä kehittää omaa työtä.

Koulutukset ovat 35 opintopisteen laajuisia, ja ne muodostuvat seitsemästä 5 opintopisteen kokonaisuudesta, moduulista. Yksi moduuli rakentuu tavallisesti kahdesta 2–3 päivän lähiopetusjaksosta sekä etätehtävistä. Kehittämishanketta tai opinnäytetyötä ei erityiskoulutuksissa ole, vaan kuhunkin moduuliin kuuluvat kehittämistehtävät muodostuvat koulutuksen päättyessä omaa työtä kehittäväksi kokonaisuudeksi.

Molempiin koulutuksiin sisältyy kolme tehtäväalueen yhteistä moduulia ja neljä vapaavalintaista moduulia, jotka valitaan laajemmasta valikoimas-

ta. Opiskelija valitsee valinnaiset kokonaisuudet oman kehittämisalueensa mukaisesti. Joustavuutta opintoihin tuo myös se, että työntekijä voi suorittaa erityiskoulutuksen opintokokonaisuudet oman aikataulunsa mukaisesti. Myös yksittäisen moduulin voi opiskella ilman, että sitoutuu opiskelemaan erityiskoulutuksen kokonaisuutta.

Diakonian erityiskoulutus (DEK)

Kirkon koulutuskeskus (KK) järjestää vuonna 2013 seuraavat moduulit:

Yhteiset moduulit

- Diakonian teologia
- Vapaavalintaiset moduulit*
- Surun, kuoleman ja kriisien kohtaaminen
- Dialogisuus kirkon työssä
- Seurakunta maahanmuuttajan kotina

Kasvatuksen erityiskoulutus (KEK)

Kirkon koulutuskeskus (KK) ja Kirkon kasvatusta ja perheasioiden yksikkö (KKP) järjestävät vuonna 2013 seuraavat moduulit:

Yhteiset moduulit

- Dialogisuus kirkon työssä (KK)
- Kasvatuksen menetelmät (KK)
- Teologia ja pedagogiikka kristillisessä kasvatuksessa (KK)

Erityisosaamisen vapaavalintainen moduuli

- Surun, kuoleman ja kriisien kohtaaminen (KK)
- Erityisnuorisotyön erityisosaaminen*
- Yhteisöllisyys, erityiskasvatusta ja ohjausta (KKP)
- Kirkon erityisnuorisotyö, lastensuojelu ja ongelmakäyttäytyminen (KKP)

Yhteistyökumppanien kanssa toteutettavat moduulit

Nuorisotyön erityisosaaminen

- Nuisku-ohjaajakoulutus, Espoon hiippakunta (kaksi koulutusta) ja Nuorten Keskus (kaksi koulutusta)
- Nuoret seurakuntalaisina, Nuorten Keskus
- Varhaiskasvatuksen erityisosaaminen*
- Lapsen ja perheen hengellisyden tukeminen (spirituaaliteettikoulutus), Seurakuntaopisto
- Uskontokasvatuksen mentorointi varhaiskasvatuksessa (kaksi koulutusta), Seurakuntaopisto ja Lapuan kristillinen opisto
- Varhaiskasvatuksen pedagogiikka (kaksi koulutusta), Seurakuntien Lapsityön Keskus ja Lapuan kristillinen opisto
- Varhaiskasvatuksen uskontokasvatuksen koulutajakoulutus (kaksi koulutusta), Seurakuntaopisto ja Seurakuntien Lapsityön Keskus

Varhaisnuorisotyön erityisosaaminen

- K12-ohjaajakoulutus 1. osa, Poikien ja Tyttöjen Keskus
- K12-ohjaajakoulutus 2. osa, Poikien ja Tyttöjen Keskus
- Leirireppu – oman leirityön kehittämiskurssi, Poikien ja Tyttöjen Keskus

Kasvatuksen ja diakonian erityiskoulutusten esitteet sekä tarkemmat tiedot moduulien toteutuksista ja ilmoittautumisista löytyvät Kirkon henkilöstökoulutuskalenterista www.sakasti.evl.fi/koulutus.

Lisätietoja koulutuksista antavat koulutuksen työalasihteeri/diakonia **Helena Tuominen** helena.tuominen@evl.fi ja koulutuksen työalasihteeri/kasvatusta **Minna Törrönen** minna.torronen@evl.fi. ■

Kirjoittaja on Kirkon koulutuskeskuksen koulutussuunnittelija, pastori ja teologian maisteri.

HYVINVOINTIASKEL

Haluatko kokea uutta? Oletko ajatellut muuttaa elämäntapasi pysyvästi mutta kaipaat tukea ja motivaatiota? Kampailtako painosi kanssa ja kaipaat apua painonhallintaan?

Tukea erilaisiin elämäntapamuutostarpeisiin löydät PHT:n 1. askel hyvinvointijaksolta. Jaksoilla tehdään helpot, mutta kattavat kuntotestit, tutustutaan erilaisiin arkiliikunnan mahdollisuuksiin ja motivoitutaan muutokseen. Päivien aikana saat tietoa ja motivaatiota unohtamatta elämyksiä ja rentoutumista luonnon helmassa! Jaksoilla muut ryhmän jäsenet sekä ryhmän ohjaaja tsemppaavat sinua tavoitteidesi saavuttamisessa.

Mikäli tulet valituksi jaksolle, matkakustannuksien lisäksi maksat vain 150 euron omavastuuosuuden. Muutaman kuukauden kuluttua pääjaksosta sinulla on loistava tilaisuus saada lisävahvistusta elämäntapamuutokseesi seurantajaksoilla. Seurantajakson hinta on 60 euroa. Yhteensä siis 210 euroa seitsemän päivän täyshoidosta.

Tutustu jaksoihin, ota aikaa itsellesi ja hae yksin tai yhdessä, ystävän, puolison tai työkaverin kanssa! Sähköisessä hakujärjestelmässä www.pht.fi – hae aikuisten jaksolle – voit hakea jaksolle kätevästi täyttämällä sähköisen hakemuksen. Järjestelmästä löydät myös tarkempaa lisätietoa ohjelmien sisällöstä, kohteista ja hakuajankohdista. ■

Fakta

PHT

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry on vuoden 2012 alussa toimintansa aloittanut Akava-järjestöjen Lomayhdistys. Toiminnan tavoitteena on edistää työikäisten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia, ylläpitää ja parantaa työ- ja toimintakykyä sekä tukea kokonaisvaltaista elämäntilannetta. 1. askel-hyvinvointijaksot korvaavat palkansaajalomajärjestöjen aiemmin järjestämän kuntoremonttitoiminnan.

TYÖELÄMÄN LAATU KEHITTYY

Viime syksyn raamisopimus katkaisi hiljaiselon ja varovaisuuden siinä työelämän kehittämässä, joka vallitsi vuosien 2007 ja 2011 välillä. Vaikka useat työelämän kehittämishankkeet ovat vielä kesken, niiden puoliväitarkastelu osoittaa työelämän laadun kehittämisen etenevän vaikuttavammin kuin vuosina 2007–2011. Jotta akavalaisten työhyvinvointi lisääntyisi, keskitettyä sopimista tarvitaan jatkossakin.

Raamisopimukseen perusteella on meneillään kymmenkunta työelämän kehittämishanketta. Lisäksi työelämän laatua edistävät vuoroteltuvapaan leikkausten peruminen, työttömyysturvan lomautuspäivärahojen osittainen valtionrahoitus ja parannukset soviteltuun päivärahaan. Lomakorvaus ei enää ensi vuoden alusta siirrä työttömyyskorvauksen saamista.

Monia Akavalle tärkeitä asioita on työn alla. Ylipitkin työpäiviin, matkusteluun ja muihin vapaa-ajan käytön rajoituksiin puuttumista vahvistetaan työaikaohjeiden kuormitustekijöitä koskevassa lainsäädäntöhankkeessa. Työsuojelullinen lakimuutos hyödyttää työaikalaain ulkopuolisissakin tehtävissä olevia.

Työaikapankkeja koskeva hanke edistää työaikajoustoja.

Tukea ja joustoa

Keskusjärjestöt laativat henkilöstösuunnittelumallin, jolla kehitetään henkilöstön ja työnantajan välistä yhteistoimintaa. Sitä voidaan käyttää alakohtaisissakin ratkaisuissa. Malli viedään myöhemmin yhteistoimintalainsäädäntöön. Tavoitteena on muun muassa tehdä määräaikaisten käytöstä läpinäkyvämpää ja lisätä suunnitelmallista joustavien työaikaohjeiden käyttöönottoa.

Isälle tarkoitettuja perhevapaita lisätään yhteensä 54 arkipäivään, mikä kehittää perhevapaajärjestelmää Akavan tavoittelemaan suuntaan. Lisäksi raamisopimuksessa on muita työelämän tasa-arvoa ja osittaista työkykyä sekä osaamisen kehittämistä koskevia hankkeita.

Koulutusoikeus

Idea kolmen päivän koulutusoikeudesta ja vastaava työnantajan taloudellinen kannuste olivat ratkaisevia keskitetyn sopimuksen syntymisessä. Osaamisen kehittäminen parantaa merkittävästi työ-

elämän laatua. Tätä kirjoitettaessa koulutusoikeuden pääperiaatteista vallitsee yksimielisyys, mutta yksityiskohtia hiotaan hallituksen budjettineuvotteluihin saakka. Ratkaisu vauhdittaa raamisopimuksen muidenkin hankkeiden etenemistä.

Koulutusoikeuden toteuttamiseksi säädetään laki ammatillisen osaamisen kehittämisestä, joka nostaa osaamisen kehittämisasiat ja sitä koskevat suunnitelmat osaksi työpaikan arkea. Koulutuspäivien määrä ei ole päällimmäisin asia.

Lakia sovelletaan kaikilla työpäikoilla henkilöstömäärään, palvelussuhdelajiin tai sektoriin katsomatta. Sitä on noudatettava niilläkin työpaikoilla, jotka eivät kuulu yhteistoimintalakiin. Suunnitelman laatimista ja toteuttamista tehostetaan työnantajan verokannusteella tai sitä vastaavalla järjestelyllä ei-verovelvollisten työnantajien kohdalla, kuten kunnissa, valtiolla ja kirkon piirissä.

Uuden lain mukaan osaamisen kehittämisen käsite on laaja. Se kattaa toimet, jotka ovat tarpeen ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi tai työn muutokseen varautumiseksi. Työnantajan on laadittava yhdessä henkilöstön kanssa osaamissuunnitelma, jossa

selvitetään osaamistarpeet ja kehittämistoimet sekä kehittämis-toimien aikataulu ja seurantamalli. Siihen voidaan sisällyttää lisäksi työhyvinvointia koskevia toimia.

Osaamissuunnittelussa käytettävistä menettelytavoista voidaan poiketa ja suunnittelusta luopua sopimalla henkilöstön kanssa. Työnantaja voi yksipuolisestikin jättää joissakin tilanteissa suunnitelman laatimatta. Päätös on kuitenkin perusteltava. Työsuojeluviranomaiset valvovat perusteluvollisuuden noudattamista.

Taloudellisia kannusteita

Raamisopimuksessa halutaan kannustaa työnantajia kouluttamaan henkilöstöään enemmän sekä ulottaa koulutus myös niihin työntekijöihin, jotka nyt jäävät koulutuksen ulkopuolelle. Jotta tavoite toteutuu, verovelvollisille työnantajille säädetään ylimääräinen koulutusajan palkkakustannusten verovähennysoikeus. Muiden kuin verovelvollisten työnantajien kohdalla kannuste toteutetaan vähentämällä työttömyysvakuutusmaksua. Molemmissa ryhmissä kannusteen saaminen edellyttää, että sen perusteena oleva koulutus sisältyy

”**Koulutusoikeuden toteuttamiseksi säädetään laki ammatillisen osaamisen kehittämisestä.**”

osaamissuunnitelmaan ja että suunnitelma on myös toteutunut.

Jotta koulutus oikeuttaa kannusteeseen, sen on liityttävä nykyisiin tai tuleviin työtehtäviin. Työnantajan on maksettava palkkaa koulutukseen käytetyltä ajalta. Näistä ja muista koulutuksen edellytyksistä säädetään erikseen.

Työnantaja voi saada kannusteen 55 vuotta täyttäneiden työntekijöidensä osalta työhyvinvointia lisääviin kehittämistoimiin.

Kouluttautumisvapaa

Edellä kuvattu lainsäädäntökokonaisuus vaatii työnantajan ja henkilöstön edustajien sitoutumista osaamisen kehittämiseen. Pelkkään paperinmakaiseen suunnitelmaan ei kulu juurikaan resursseja, mutta työnantajaa ja työntekijöitä molemminpuolisesti palvelevat järjestelyt vaativat yhteisiä keskusteluja ja henkilöstön kuulemista. Lainsäädäntö tukee näiden menettelytapojen sisäistämistä aidon vuorovaikutuksen hengessä. Tähän panostaminen maksaa itsensä takaisin, kun osaamispääoma kasvaa.

Kaikki työnantajat eivät uudistuksen jälkeenkään panosta osaamisen kehittämiseen eivätkä halua

”**Lomakorvaus ei enää ensi vuoden alusta siirrä työttömyyskorvauksen saamista.**”

käyttää koulutuksen taloudellisia kannusteita. Näitä tilanteita varten osaamisen kehittämislakiin säädetään työntekijälle oikeus kouluttautumisvapaaseen. Vapaan saamisen edellytyksenä on, että työntekijä ei ole saanut osallistua ammatillisen osaamisen kehittämiseen kolmen vuoden aikana saman työnantajan palveluksessa ollessaan. Työntekijä voi hakea vapaan ajalta koulutusrahastosta kouluttautumistukea. ■

Kirjoittaja on johtaja Akava ry:ssä (työelämä).

LUOTTAMUSMIESVAALIT OVELLA

Tarjolla on valtaa, vastuuta, vaivaa sisältävä tärkeä luottamusmiehen kolmivuotinen pesti kaudelle 2013–2015.

JUKOn kirkon neuvottelukunta käsitteli edellisten vaalien päivitetyn vaaliohjeen kokouksessaan syyskuun alussa. Ohjeeseen ei esitetä isoja periaatteellisia muutoksia, mutta eräitä kohtia selkiytetään, esim. vaalin järjestämisen ajankohdaksi esitetään viimeistään marraskuuta. Tämä on ollut jo aiemmissa vaaleissa vakiintuneena käytäntönä.

Vaaliohjeen mukaan pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen tehtävänä on vaalin toimittaminen. Jos luottamusmiehiä on useita, he muodostavat vaalitoimikunnan. Kun vaali järjestetään seurakunnassa ensimmäisen kerran, sen hoitaa sitä varten valittu henkilöstön edustaja tai henkilöstön keskuudesta valitsema vaalitoimikunta. Ensikertalainenkin selviää tehtävästä sujuvasti tukena JUKOlta saamansa vaalimateriaali tai kysymällä omasta perusjärjestöstä. Aina vaaleissa on ollut ensikertalaisia.

Vaalin toimitustapa on harkinnanvarainen ja paikallisista olosuhteista riippuva. Vaali järjestetään kutsumalla koolle vaalikokous, posti- tai urnavaalina. Sopuvaalikin on mahdollinen. Tavoitteena on tehdä vaalitoimituksesta mahdollisimman vaivaton ehdokkaille, äänestäjille ja sen toimittajille.

Riittävällä ja ajantasaisella tiedottamisella vaalin joka vaiheessa varmistetaan vaalin onnistuminen. Tiedottaminen on syytä aloittaa heti alkusyksystä, vaikkapa muistuttamalla tulevista vaaleista työntekijäkokouksissa, oman alan yhteisissä palavereissa tai sähköpostilla.

Kesän aikana työntekijöissä eli vaali- ja äänikelpoisissa on saattanut olla vaihtoksia. Uusilta työntekijöiltä voi luontevasti kysyä, ovatko he jo jättäneet järjestönsä valtakirjan jäsenmaksun perintää varten. Tieto järjestäytymisestä välittyy näin myös työnantajalle ja sitä kautta palkanmaksajalle. On hyvä muistaa, että vaali- ja äänioikeutetuissa on myös henkilöitä, jotka maksavat jäsenmaksunsa itse JUKOon kuululle järjestölle. Huom. JUKOssa

on neljä järjestöyhteenliittymää ja kaksi itsenäistä järjestöä.

Ehdokasmietintä on jo paikoin edennyt rivakasti. Ei huolta, vielä ehdit mukaan. JUKO lähettää vaalin toimittajille vaalimateriaalin hyvissä ajoin eli viikolla 38. ■

Fakta

JUKOLLA VOI OLLA:

- yksi luottamusmies, jos seurakunnan palveluksessa on jukolaisia vähintään 5
 - luottamusmiehiä on kaksi jos jukolaisia on vähintään 35
 - luottamusmiehiä on kolme jos jukolaisia on vähintään 65
- Lisäksi valitaan kussakin tapauksessa yksi varaluottamusmies ja tarvittaessa pääluottamusmies. Luottamusmies voidaan valita seurakuntien lisäksi vastaavat ehdot täyttäviin muihin kirkon työnantajajäsenistöihin.

Tervetuloa Akava-päiville!

Akava-päivien teemana on tänä syksynä kunta-vaalit. Järjestämme neljällä paikkakunnalla paneelikeskustelun, jossa paikalliset poliitikot esittävät näkemyksiään ajankohtaisiin kunta-aiheisiin liittyen. Jyväskylässä järjestettävän Akava-päivän teemana on työelämän viestintä.

Tilaisuudet alkavat kaikilla paikkakunnilla klo 17 ja päättyvät noin klo 19. Illan päätteeksi on tarjolla kevyt buffetruoka. Tilaisuudet ovat avoimia yleisötilaisuuksia.

- 24.9. **Oulu**, ravintola Rauhala, Mannenkatu 1
 25.9. **Helsinki**, Helsingin messukeskus, Kongressisiiven sisäänkäynti, Messuaukio 1
 2.10. **Jyväskylä**, Sokos Hotel Alexandra, Hannikaisenkatu 35
 11.10. **Kuopio**, ravintola Oliva, Viestikatu 3
 25.10. **Tampere**, Tampereen ammattikorkeakoulu, Kuntokatu 3

Lisätietoa tilaisuuksista ja ilmoittautuminen:
www.akava.fi/akava-paivat

ahaa

Uuden elämänvaiheen edessä

Toukokuussa diakonin vihkimyksen saanut sosionomi (amk), maisema-arkkitehti Nataša Stambej kokee olevansa kutsumustyössään.

Nataša Stambej syntyi Jugoslaviassa ja sai lapsena oppinsa katolisesta pyhäkoulusta sekä isoäidiltään. Häntä Nataša kiittää saamastaan kas- teesta, joka ei ollut sosialis- tista valtiosta itsestään selvää. Kristinusko ei ollut varsinaisesti kielletty, mutta työssäkäv- yä yritettiin saada liittymään kom- munistiseen puolueeseen, johon uskonto ei tietenkään kuulunut.

Usko kuului kuitenkin ar- keen. Ensimmäisestä luokasta lähtien Nataša kävi pyhäkoulua ilta- päivisin, lauloi kuorossa ja soitti huilua jumalanpalveluksis- sa. Jo nuorena hän piti kirkossa olemisesta, koska se tarjosi ison perheen tytölle rauhallisen pai- kan olla.

Natašan ensimmäisenä opis- keluvuonna ja aikuistumisen kynnyksellä syttyi Slovenian 10 päivän sota ja maa itsenäistyi. Kriisin jälkeen maa alkoi kehity- tyä nopeasti, mutta Natašaa kut- sui jo toinen maailma.

Nataša oli ollut nuorena hy- vin kansainvälinen. Hän oli ollut au pairina Englannissa, käynyt Ranskassa ja Hollannissa lei- reillä. Kansainvälisyys toi hänen elämäänsä myös poikaystävän, joka sai hänet hakemaan vaih- toon Suomeen. Seurustelun va- kavoiduttua hän pyrki Suomeen pysyväksi opiskelijaksi, meni naimisiin ja lopulta valmistui maisema-arkkitehdiksi Teknilli- sestä korkeakoulusta.

Nataša sai kaksi lasta ja alkoi pohdiskella, mikä häntä kiinnos- taa. Lasten kehityksen seura- minen palautti hänen kiinnos- tuksensa psykologiaan. Kotona ollessaan hän ryhtyi erilaisiin vapaaehtoistöihin, joissa yhdisti taitojaan. Nataša piti muun mu- assa maisema-arkkitehtuurityö- pajoja lapsille.

Omien lasten takia Nataša pa- lasi myös Sloveniaan vuodeksi. Hän halusi lasten oppivan kiel- tä ja kulttuuria. Mahdollisuus tähän avautui Slovenian ollessa EU:n puheenjohtajamaana, kun

hän toimi ympäristöministeriös- sä kokouksien järjestäjänä. Lap- set saivat käydä samaa koulua, jota Nataša itse oli käynyt.

Lopulta Nataša päätyi opis- kelemaan Diakiin. Hän koki, että työn sisällön tulee olla lähellä sydäntä, kun se vie niin suuren osan ihmisen elämästä. Diakoniatyössä hän kokee pystyvänsä kohtaamaan ihmisen kokonaisuutena.

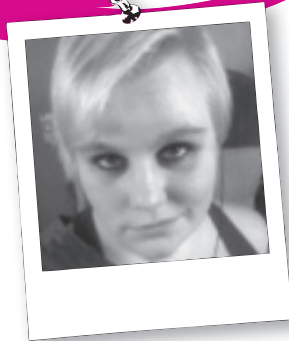
– Seurakunnan työntekijöillä on samanlainen ihmiskäsitys. Hengellisyys on osa identiteettiä, jolloin asioista voi puhua luon- tevasti työyhteisössä, Nataša arvioi.

Toukokuusta lähtien hän on ollut sijaisena Espoon Leppäva- aran seurakunnassa kansainväli- sen työn diakonina. Työ on hä- nestä juuri sitä, mitä odottikin. Hänellä on myös unelma:

– Toivon, että saisin erilaiset ihmiset yhteen iästä, kulttuurista tai mielipide-eroista huolimatta.

Tästä Natašalla lienee parhai- ten omakohtaista kokemusta. ■

opiskelija

LAURA AHOKAS
KNT:n opiskelijajaoksen puheenjohtaja
laurajohanna.ahokas@gmail.com

Yhteisön vaikutus yksilöön

SEURAKUNTAYHTEYDELLÄ JA -yhteisöl- lä on ollut minun elämässäni suurempi vaikutus kuin yksittäisillä työntekijöillä. Aloitin oman seurakuntaelämäni jo esi- koulusta 6 vuoden ikäisenä ja jatkoin kuorossa, kerhonojajana, isosena ja apuopettajana siihen asti, kunnes itse päätin lähteä opiskelemaan yhteis- söpedagogiksi.

Koetin miettiä, kuinka moni seurakunnan työntekijä onkaan vaikuttanut minuun ja koin ahaa- elämyksen. Ei mikään noista ko- kemuksista olisi ollut niin vaikut- tava ilman niitä muita kokijoita, ystäviä ja tuttuja. Toki työntekijä johtaa tilannetta, mutta kyllä ka- verit ja muu yhteisö aina tekivät kaiken paremmaksi.

KUOROAIKOINA, LASKIN no- peasti, elämässäni ehti vaikuttaa yhteensä ainakin viisi eri kuoronjohtajaa. Kuoro ei vaihtunut, vain johtaja, useimmiten tosin vain hetkeksi. Pitkäaikai- nen kuoronjohtajani oli ehkäpä suurin vaikuttaja elämässäni pitkiin aikoihin, ja kaikki muut olivat samaa mieltä. Viikko toisensa jälkeen kokoonnuttiin harjoittelemaan, kerta toisensa jälkeen kavereiden kanssa naureskeltiin menneille esiintymismatkoille ja muistoille, jotka ilman toisiamme olisivat varmas- ti olleet aika yhdentekeviä.

Isoseksi en aikunut alkuun lähteä ollenkaan. Koulutuksen alkaessa tosin selvisi, että nimeni oli

kirjoitettu listaan, ja sinnehän minut sitten kaverei- den toimesta raahattiin. Ja nyt ollaan tässä. Ehkäpä voin jo nyt myöntää, että isostelu oli ehkä parasta aikaa elämässäni. Isoskoulutuksen ajan kolmesta työntekijästä yksikään ei ollut kotiseurakunnassani töissä enää 2 vuotta myöhemmin, ja vaihtuma siel- lä on muutenkin ollut kova. Mutta kerta toisensa mahtavia työntekijöitä ja uusia isosia on tullut ja

tehnyt kotiseurakunnan nuor- tenilloista ja leireistä mahtavia. Kaiken kaikkiaan jos me olisimme kiintyneet työntekijöihin ihan hirveästi, niin surkuhan siinä olisi tullut, kun kaikki lähtivät muihin töihin. Kavereitten kanssa me sen teimme, ja kaikesta selvitettiin. Ja oli työntekijätkin ihan kivoja.

KOULU (ja siis nimenomaan AMK, jossa nyt olen) on oikeas- taan ensimmäinen paikka, jossa olen selkeästi ko- kenut työntekijöiden (tässä tapauksessa opettaji- en) vaikutuksen selkeimmin minuun ihan yksilönä.

Muuttaessani Ylivieskaan jätin kaikki tutut kuviot taakseni, ja alkuaikoina koulussa tuntui ensin, että on aika yksin, ja sitä tuli tartuttua opettajien joka sanaan. Mutta sitten, ei niin yllättäen, kun luok- kalaisten kanssa kaverustuttiin, niin alkoi tuntua, että me opetimme yhtä paljon toisiamme kuin opettajat meitä. Että loppujen lopuksi minä taidan etsiä vaikuttajani porukoista enemmän kuin yksilöistä. ■

” Opetimme yhtä paljon toisiamme kuin opettajat meitä.”

Asettele standardin mukaan

Asiakirjastandardin eli vakioasettelun tarkoituksena on helpottaa sekä kirjoittajan että vastaanottajan työtä. Standardin tavoitteena on luoda yhtenäiset käytännöt, joita noudattamalla asiakirjasta löytyvät silmäilemällä tarvittavat tiedot. Asiakirjan laatija tietää tarkasti, mihin kohtaan hän sijoittaa esimerkiksi otsikon tai päivämäärän. Vastaanottaja taas löytää vaivatta niin lähettäjän tiedot kuin muutkin tarpeelliset tiedot. Suomen Standardisoimisliitto SFS on laatinut ohjeet asiakirjastandardista (SFS 2487, 8. painos), johon vakioasettelu perustuu. Standardiin tuli pieniä muutoksia vuonna 2007. Vakioasettelua käytetään erilaisiin asiakirjoihin, kuten kirjeisiin, sopimuksiin, tarjouksiin, muistioihin ja raportteihin.

► Omat paikat

A4-kokoinen paperi jaetaan vakioasettelun mukaan tiettyihin alueisiin, joihin tiedot asetellaan. Asiakirja jaetaan pystysuunnassa sarakkeisiin, jotka ovat 2,3 senttiä leveät. Riviväli on 1. Vasen reunus on 2 senttiä, jotta siihen jää tilaa reilykselle tai muulle kiinnitykselle. Muualla reunat ovat vähintään 1 senttiä leveät.

► Ylä- ja alatunnisteet

Ylätunnisteeseen (1) kirjoitetaan lähettäjän tiedot, asiakirjan nimi,

päivämäärä ja yli sivun pituisiin asiakirjoihin myös sivunumero. Jos laatija on organisaatio (2), voidaan nimi lihavoida. Joskus tällä kohtaa on logo, joka vastaa lähettäjän tietoja. Asiakirjan nimi (Tarjouspyyntö, Tiedote, Muistio jne.) lihavoidaan (3). Päivämäärä merkitään yleensä muodossa päivä.kuukausi.vuosi (4). Turhia nollia ei tarvitse merkitä (17.9.2012). Alatunnisteeseen (5) kirjoitetaan laatijaorganisaation tarkemmat yhteystiedot nettisivuineen ja esimerkiksi pankkiyhteyksineen. Alatunnisteen yläpuolelle jätetään vähintään kolme tyhjää riviä. Selkeyden vuoksi alatunnisteen voi erottaa muusta tekstistä yhtenäisellä viivalla.

► Vastaanottajan tiedot

Vastaanottajan tietojen ja ylätunnisteen väliin tulee kolme tyhjää riviä (6). Vastaanottajan tiedot kirjoitetaan allekkain omille riveilleen. Postitoimipaikkaa ei tarvitse kirjoittaa isoin kirjaimin. Jos käytetään ikkunakuorta, täytyy teksti asetella niin, että osoite varmasti näkyy kuoresta.

► Viite ja pääotsikko

Mahdollinen viite kirjoitetaan pääotsikon yläpuolelle ja väliin jätetään tyhjä rivi (7). Viitata voi esimerkiksi puhelinkeskusteluun tai aiempaan

yhteydenottoon. Pääotsikko kertoo lyhyesti asiakirjan sisällön (Toimistokalusteet, Toimistolla vatsatauti, Syyskokous). Otsikko alkaa isolla kirjaimella ja kirjoitetaan muuten pienaakkosin. Sen voi lihavoida tai sitä voi halutessaan suurentaa (8).

► Varsinainen teksti ja sivuotsikot

Varsinainen teksti (9) alkaa pääotsikon ja tyhjän rivivälän jälkeen ja sisennetään sarkainkohtaan 4,6 senttiä. Perustekstin kirjasinkoko on yleensä 10–12 pistettä. Sivuoitsikot (10) helpottavat lukemista, ja niiden käyttämistä suositellaan. Sivuoitsikko alkaa vasemmasta laidasta. Sen jälkeen on kätevä jättää yksi tyhjä riviväli ennen kuin kirjoittaa tekstiä.

Kappaleet erotetaan toisistaan tyhjällä rivillä. Erilaisia korostuskeinoja kannattaa käyttää harkiten, koska vakioasettelu tekee jo sinällään asiakirjasta luettavan. Alleviivausta ei pidä käyttää korostuskeinona, koska se mielletään helposti hyperlinkiksi.

► Loppu- ja allekirjoitus

Loppu- ja allekirjoitus (11) sisennetään samaan tapaan kuin varsinainen teksti. Yleisin tapa on käyttää muotoa "Ystävällisin terveisin". Hiukan tuttavallisempia ilmaisuja ovat muun muassa "Syysterveisin", "Jouluterveisin", "Pakkasterveisin".

1 Ylä-Pirkanmaan seurakunta 2

Anneli Luttinen
Keskuskatu 87
35540 Juupajoki
6

Tarjouspyyntö 3

17.9.2012 4

Huonekalutehdas Soffa
Sammalniementie 102
35540 Juupajoki

Puhelinkeskustelu Manner/Luttinen 15.9. 7

Toimistokalusteet 8

9 Olemme uusimassa neuvotteluhuoneen kalusteita ja pyydämme tarjousta seuraavasti:

Tuote	Määrä	Hinta/kpl
Pöytä 4490	6 kpl	432 e
Tuoli 8870	30 kpl	113 e
Kaappi 2280	3 kpl	854 e

10 Toimitusaika

marraskuu 2012

Toimitus

suoraan toimistolle: Keskuskatu 87 (sisäpiha), 35540 Juupajoki

Laskutusosoite

Ylä-Pirkanmaan seurakunta
Anneli Luttinen
Keskuskatu 87
35540 Juupajoki

Toivomme tarjouksen olevan meillä 30.9.2012 mennessä.

Ystävällisin terveisin 11

Ylä-Pirkanmaan seurakunta

Anneli Luttinen

Anneli Luttinen
johtaja diakoniatyöntekijä
Puh. 050 122 334

5 Ylä-Pirkanmaan seurakunta

Keskuskatu 87 (käynti sisäpihalta)
35540 Juupajoki
etunimi.sukunimi@evl.fi
www.yps.fi

Puh. 03 123 456
Faksi 03 789 123

Ylättyä suosivat valitsevat muodon "Kunnioittavasti". Lyhyt ja neutraali tapa on "Ystävällisesti". Loppu- ja allekirjoituksen jälkeen ei tule pilkkua, vaikka sitä usein näkeekin asiakirjoissa.

Loppu- ja allekirjoituksen jälkeen tulee ensin organisaation nimi yhden tyhjän rivivälän jälkeen ja vasta sen jälkeen henkilön nimi. Allekirjoitukselle on hyvä jättää tilaa nelisen rivin. Henkilön nimen alle kirjoitetaan titteli pienaakkosin ja tämän alle mahdollisesti vielä puhelinnumero.

► Poikkeuksia

Jos asiakirjassa ei ole vastaanottajan tietoja (esimerkiksi tiedotteessa tai kokousmuistiossa), pääotsikko sijoitetaan ylempään eli vastaanottajan tietojen paikalle. Kaikissa asiakirjoissa, kuten muistiossa, ei tarvita loppu- ja allekirjoitusta.

Vaikka standardi määrittelee yksityiskohtaiset paikat kaikille tiedoille, sitä voi soveltaa. Joskus riittää, että varsinaista tekstiä sisennetään vain yhden sarkaimen verran. Toisinaan pääotsikko ja varsinais-

ta tekstiä voi laskea alemmas, jos tekstiä on vähän. Visuaalista silmää saa käyttää, koska tasapainoisesti asetellusta asiakirjasta tiedotkin löytyvät helposti. ■

Lataa nettisivuilta mallipohjat tarjouspyynnöstä, tiedotteesta ja kokousmuistiosta:
www.dtl.fi tai www.knt.fi

Pitkä sairausloma

30, 60 ja 90 päivää kestäviin sairauslomiin on tullut lakimuutoksia.

Työkyvyttömyyden ja siitä aiheutuneiden poissaolojen käsittely suomalaisilla työpäikoilla muuttui olennaisesti kesäkuun alussa. Lainmuutokset edellyttävät työterveyshuoltoa ja työnantajalta aktiivista tukea, kun työntekijän työkyvyttömyys alkaa pitkittyä. Tavoitteena on parantaa työkyvyn arviointiprosessin toimivuutta työntekijän, työnantajan ja työterveyshuollon yhteistyönä ja lisätä mahdollisuuksia puuttua nykyistä varhaisemmin pitkittyviin työkyvyttömyksiin.

Työnantajan on ilmoitettava työntekijän sairauspoissaolosta työterveyshuoltoon, kun poissaolo on jatkunut yhtäjaksoisesti tai lyhyemmissä jaksoissa yhteensä kuukauden ajan. Tällä parannetaan mahdollisuuksia käynnistää työkykyä tukevia toimia riittävän varhain ja ehkäistä pitkittyvää työkyvyttömyyttä.

Kela edellyttää, että työnantaja seuraa sairauspoissaoloja, ennen kun se voi korvata ehkäisevän työterveyshuollon kustannuksia korkeimman tason mukaan. Jos työnantaja, työntekijät ja työterveyshuolto ovat yhdessä sopineet työkyvyn hallinnasta, seurannasta ja varhaisesta tuesta, voidaan ennaltaehkäisevän

työterveyshuollon kustannuksia korvata 60 prosenttia.

Sairauspäivärahaa on 1.6.2012 alkavien työkyvyttömyysjaksojen osalta haettava kahden kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta aiemman neljän kuukauden sijasta. Myös tämä muutos parantaa mahdollisuuksia käynnistää työhön paluuta tukevat toimet oikea-aikaisesti. Viimeistään tuolloin on käynnistettävä tilanteen arviointi ja selvitettävä työntekijän mahdollisuus palata töihin jäljellä olevan työkyvyn puitteissa. Työhön paluuta voidaan tukea esimerkiksi joustavilla työaikajärjestelyillä, työtehtävien muutoksilla ja kuntoutuksella.

Työntekijän on toimitettava Kelalle työterveyshuollon lausunto jäljellä olevasta työkyvystä ja työssä jatkamisen mahdollisuuksista viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 arkipäivältä. Työterveyslääkärin laatiman lausunnon tulee sisältää kaksi ydinkohtaa: arvion työntekijän jäljellä olevasta työkyvystä sekä työnantajan yhdessä työntekijän ja työterveyshuollon kanssa tekemän selvityksen työntekijän mahdollisuuksista jatkaa työssä.

Laissa todettu 90 päivää on raja, jolloin työterveyshuollon

lausunto on viimeistään toimitettava Kelalle. Mikään ei estä laatimasta sitä aiemmin, ja se voidaan laatia jo esimerkiksi 60 päivärahapäivän kohdalla, joka on lakisääteinen kuntoutustarpeen selvittämisaikakohta. Lain mukaan sairauspäivärahan maksaminen keskeytetään, jos työterveyshuollon lausuntoa ei ole toimitettu Kelaan.

Lain tarkoittamat 90 päivää ovat päiviä, joilta sairauspäivärahaa maksetaan ja jotka luetaan 300 päivän enimmäisaikaan. Enimmäisaika voi kertyä kahdelta vuodelta useista työkyvyttömyysjaksoista. Myös nämä 90 päivää voivat kertyä joko yhtäjaksoisesti tai lyhyemmissä erissä kahden vuoden aikana. Työnantajan ja työterveyshuoltojen voi olla vaikea seurata, keitä työterveyshuollon lausunto koskee ja missä vaiheessa. Kelalla on tieto sairauspäivärahojen kertymästä. Kela tiedottaakin työntekijälle työterveyshuollon lausunnon tarpeesta heti, kun päivärahakausi alkaa. Lausuntoa ei edellytetä yrittäjiltä, opiskelijoilta, omaa talouttaan hoitavilta eikä työttömiltä. ■

Kirjoittaja on Kevan johtajaylilääkäri.

HOMMA LUISTAA?

Niin se vaan on, että hommat sujuvat silloin paremmin, kun tekemisen edellykset ovat kunnossa!

Tervetuloa keskustelemaan aiheesta Diakoniatyöntekijöiden Liiton ständille.

Yhdessä olemme vahvempia!

Onko seurakuntien työntekemisen edellytykset kunnossa?

Päivien ajan tarjouksessa

- Liiton mustavalkoinen sateenvarjo 10 €
 - valkoviheä sateenvarjo 15 €
- sekä supertarjouksessa
- Salla Korpelan kirja Rakkautta virassa – diakonian ammattilaisen viisi vuosikymmentä 5 €

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry
www.dtl.fi

Entäs minä?
Erosurun palasista ehjäksi tarinaksi
Lasten eroryhmän vetäjän käsikirja

Entäs minä?
Kuinka tuen lastani erossa
Lasten eroryhmän vanhempien ryhmän käsikirja

Käytännönläheinen, selkeä ja monipuolinen käsikirjapaketti lasten eroauttamiseen.

Kirjapakettia voi hyödyntää lasten kanssa työtä tekevä ammattilainen, joka on kiinnostunut lasten eroauttamisesta ja tuntea omakseen työskentelyn lapsiryhmien kanssa. Ryhmämuotoisen työskentelyn lisäksi käsikirjoja voi käyttää apuna työskennellessä yksittäisen perheen ja lapsen kanssa.

Käsikirjan työskentelymallissa korostuvat erityisesti tiedon antaminen lapsille, selviytymistaitojen opettelu, tarinallisuus ja tunteiden kanssa työskentely. Vanhempien tuki lasten eroauttamisessa on myös tärkeää ja siihen kirjapaketti tarjoaa hyviä ideoita ja materiaalia.

Lasten käsikirjan mukana tulee lisämateriaalia kuten tuntekortit (8 kpl) ja tietoisuuspuhekuupla (27 kpl).

Kirjapaketin hinta 63€

Lisätietoja kirjasta osoitteesta
<http://personal.inet/yritys/eroryhma/>

Kirjapaketin voi tilata osoitteesta
eroryhma@gmail.com

Teija Lehtinen ja Elina Lähti, 2011

NUORTEN AIKUISTEN PEILI

Yksinkertaista toimintaa ilman kikkailua. Se on syy, miksi Pirkkalassa nuoret aikuiset on saatu hyvin mukaan seurakunnan toimintaan.

Oli maaliskuun 13. päivä vuonna 2006 ja nuorisotyönohjaaja **Taru Lossin** ensimmäinen työpäivä Pirkkalan seurakunnassa. Hän oli hyvissä ajoin aamulla paikalla. Toimistolla kaikilla työntekijöillä tuntui olevan yhteinen käsikirjoitus, josta puuttui uuden nuorten aikuisten ohjaajan työhön perehdyttäminen. Epätoivo meinasi iskeä. Onneksi Lossi pääsi parin päivän jälkeen tutustumaan nuoriin seurakunnan nuortenillassa.

– Olin kyllä kuullut, että täällä on vahva nuorisotyö, mutta en uskonut ennen kuin näin. Mietin mitä nuoret ajattelevat tällaisesta neljäkymmentäkuusivuotiaasta tädistä.

Huoli oli turha. Nuoret tulivat oitis juttelemaan uudelle työntekijälle, eikä tarvinnut olla hetkeäkään yksin.

– He olivat paljon parempia sosiaalisilta taidoiltaan kuin henkilökunta, Lossi naurahtaa.

Hän antaa kiitosta edeltäjilleen, jotka ovat tehneet hyvää työtä 1970-luvulta lähtien. Pitkäaikaiset uskolliset työntekijät ovat luoneet toimivan mallin.

– Pirkkalassa nuoret aikuiset ovat vahvan junioriryhmän kasvattajia. Rippikoulussa he saavat kiinteän kontaktin seurakuntaan, ja meillä on aivan ihana leiripaikka Lotja, joka on kuin mummola.

Haastatteluhetki osuu rippikoulun alkuun, ja Lossilla on monta rautaa tulella. Täällä leirille pääsee osallistumaan poikkeuksellisen paljon isosia ja apukouluttajia eli apareita. 21 rippikoululaisen mukaan leirille lähtee 7 aikuista ja 14 isosta.

– Haluamme antaa mahdollisuuden aikuisen läsnäoloon. Leirillä on tosi erilaisia persoonia, ja jokaiselle on tarjolla isosisko, isovelji, tati tai setä, joka on nuorten kanssamatkaaja, Lossi valottaa.

Hän kuvaa omaa rooliaan tienviitaksi, joka osoittaa, että tuolla on kirkko, tuolla koulu, tuolla kauppa.

Lohtupuheelle tilausta

Kun hyvä pohja on luotu rippikoulussa, siitä on luontevaa jatkaa aikuisiässä vaikkapa apukouluttajaksi leirille. Yläikäraja on viitteellinen, mutta nuoret aikuiset ovat noin 20 ja 35 vuoden välillä.

– Nuorisotyö syntyy pitkäjänteisestä, yksinkertaisesta, sinnikkästä ja toistuvasta työstä. Kikkailulla ei pitkälle päästä. Jos ryhdyn järjestämään hiphopleiriä tai hevijumalanpalvelusta, ne eivät houkuttele, Lossi sanoo.

Säännöllisesti toistuvat nuortenillat ovat osoitus hedelmällisestä toiminnasta. Talvisin nuortenilta järjestetään seurakuntakodilla aina samaan kellonaikaan keskiviikkoisin ja torstaisin. Kesällä toimintaa järjestetään torstaisin ja sunnuntaisin pappilassa.

– Täällä käy aktiivisesti monta sataa nuorta aikuista laidasta laitaa taksikuskeista tohtoriin. Moni piipahtaa ohikulkumatkalla seurikselle, kun muistaa, että siellä on tänään kahvit kavereitten kanssa.

Taru Lossi kertoo kuunnelleensa onnellisuus-

Nuorisotyönohjaaja Taru Lossi keskellä oranssissa tunikassa.

Eilisen moka on huomisen huvi

No katajainen, arvaapa mitä? Rippileiri majaili juurellani vaelluksen loppusuoralla. Viisi telttakuntaa. Oli siinä katselemista. Nuorten hulinaa, isojen ilakointia ja aikuisten aherrusta.

Kävi siinä minullekin pieni klaffi. Valutin vähän siperianpiikkaa kävyistäni ja tietysti suoraan hartautta pitävän Raamatun lehdelle. Sivut tarttuivat kiinni ja ohjaaja luki tekstiä hypäten pari sivua yli. Moka mikä moka, meille molemmille – oli siinä naurussa pitelemistä ja vähän häpeässäkin.

Vaan mitäpä kataja? Milloin mokasit?

No. Kehtaisinko kertoa, että kerran mokasin minäkin, mutta kerran vain? Oli jokin työttömien piiri. Diakoni vei minut sinne malliksi, taivutti kaarelle ja kertoi, kuinka sitkeä ja taipuisa on lähimmäisen rakkaus. Ja kräks – minä katkesin kahtia. Se puhe sitkeästä rakkaudesta oli siinä. Ja minä häpesin mokaani ja sitä, että olin kataja. Mutta tänään se jo huvittaa – että kaikkea sitä itseltään

vaatii, esimerkiksi kaiken väännön kestäminen.

Työssä voi ja pitää joskus töpätä. Mokaamisen oikeus pitäisi säätää kirkkolakiin, sillä eilisen moka voi olla huomisen huvi, viikon kuluttua oppimiskokemus ja ensi vuonna legenda. Elämä on inhimillistä ja hauskeempaa, kun kaikki ei mene aina ihan nappiin. Tuskin taivaassakaan (aina) mökötetään.

Kerran eräs työntekijä piti puheen piispalle. Kädet täristen ja posket punaisina hän kokosi voimansa ja aloitti: ”Perra Hiispa.” Me kuulijat vajosimme tuoleillemme, kunnes piispa hymyi ystävällisesti ja pyysi jatkamaan hauskaasti alkanutta puhetta. ”Herra piispa”, jatkui hieno puhe, jonka muistaa juuri tuon lipsahduksen takia.

Annetaan itsellemme ironiaa, ja mokalupa, mutta ei kuitenkaan hölmöilyn lupa. Jos työyhteisömme on harmaa, johtuuko se siitä, että puuramme täyd-

lisyteen pyrkien? Ettei vaan lipsahtaisi virheitä. Jos näytämme happamilta ja tosikoilta, johtuuko se siitä, että ”kirkossa nyt vaan ei pidä nauraa”?

Jospa virhe ja moka olisivatkin elämän pikku suolahippuja, jotka maustavat oloamme ja tekevät viranhaltijasta ihmisen.

Jospa sanomamme olisi, niin kuin onkin – ilosanoma. Jospa työ olisi, niin kuin onkin – ilomme. Jospa sanoisimme asioita toisin; toimisto olisi paja, virasto vaja, tuomiokirkko armonkirkko, diakonaatti rakkauten virka, turvallisuusasiakirja safetybook, muutos mahdollisuus, rahapula realiteettitajua.

Jospa lisäisimme olemiseen hymyä ja kohtaamiseen iloa. Kollehdistakin sanotaan, että iloista antajaa Jumala rakastaa. Jospa nauraisimme hyväntahtoisesti itsellemme ja niillekin, jotka tällaiseen yllyttävät, kuten kolumnistin kuuselle ja katajalle. ■

professoreita **Timo Airaksista** ja **Markku Ojasta**, jotka sanoivat, että elämä on nykyään niin muuttunut, ettei pappien lohtupuhe enää kuulu kansan keskuudessa. Sen tähden terapeuteille on jonoa. Airaksisen mukaan ihmiset tarvitsevat puhetta toivosta, armosta ja lohdusta. Tähän Lossi tarttui kiinni.

– Miksei kirkko ota tuosta onkeensa? Miksei ruveta olemaan näitä puhujia? Iso osa omasta työstäni on kahdenkeskiset keskustelut. Eikä aiheena ole usko Jumalaan, vaan seksuaalisuus, talousasiat, abortti, keskenmeno, itsemurhan hautominen, seurusteluongelmat ja niin edelleen.

Muuta kuin messua

Kirkkohallitus ja Kirkkopalvelut ry toteuttivat vuosina 2006–2009 Nuori aikuinen kirkon jäsenenä -projektin, jonka tarkoituksena oli vahvistaa nuorten aikuisten asemaa.

– Nuoret aikuiset ratkaisevat kirkon tulevaisuuden. He eroavat kirkosta, koska se ei merkitse heille mitään. Millä tavalla me otamme vastaan toiveen ja huudon, joka on yli kaksikymppisillä seurakuntalaisilla? Taru Lossi kysyy.

Hän vastustaa pelkästään jumalanpalvelukseen tai muuhun hengelliseen kokemukseen perustuvaa toimintaa, koska silloin oletetaan, että kaikki ovat kiinnostuneita messuista.

– Olisiko seurakunnalla sen sijaan tarjolla jokin iltanuotiopaikka tai alttari, jossa palaa kynttilä ja voi jutella?

Mikä on pinnalla?

Taru Lossilla on työfilosofiana neliruutuinen ikkuna. Raamattuikkuna tarkoittaa sitä, voiko olla vuoropuhelussa Raamatun kanssa. Yhteisvastuullisuuden ikkuna painottaa vastuuta maapallosta, ja sosiaalisuusikkuna tarkkailee, miten tulee toimeen lajitoverien kanssa. Kulttuuri-ikkuna tarkastelee, miten esimerkiksi näytelmä vaikuttaa katsojaan.

– Kulttuuri-ikkuna ja jumalanpalvelus ovat syntyneet samasta alkusolusta, näin olen jostain kuulut. Teatteri paljastaa, minkälaisen jumalakuvan kanssa ollaan tekemisissä.

Näitä ikkunoita Lossi on hyödyntänyt työssään. Esimerkiksi Leffatreffit on hänen kehittämä toimin-

tamuoto, jossa nuorten kanssa käydään katsomassa valtavirrasta poikkeava elokuva ja keskustellaan siitä. Uusimpia dokumenttielokuvia ovat olleet Säilöttyjä unelmia ja Kansakunnan olohuone.

Pirkkalan nuoret ovat hiljattain käyneet muisakin kulttuurieriennoissa, kuten taidenäyttelyssä Kiasmassa ja Turun Hirvensalossa ekumeenisessa taidekappelissa.

Reilu perjantai -tapahtuma on nuorten aikuisten ja Lossin yhdessä ideoima. Se perustuu ekologisiin arvoihin, ja tapahtumassa myydään muun muassa itse tehtyjä kierrätystuotteita ja uusioikäyttöön tuunattuja seurakunnan vanhoja tekstiilejä.

Seuraavan vuoden teemoja ei pidä suunnitella liian aikaisin.

– Kuuntelen nuoria, mikä asia on pinnalla, koska he ovat asiantuntijoita.

Lossi haluaa nuoret aikuiset entistä enemmän mukaan ideoimaan. Hän toivoo, että ihmiset uskaltaisivat kertoa omasta elämäntilanteestaan ja verkostoitua.

– Eri ikäluokissa on eri asiat pinnalla. Tämä on sellaista vuorovaikutustyötä, että koko ajan pitää olla hereillä.

Pirkkalan toiminta kuulostaa esimerkilliseltä. Olalle taputtelijat ovat silti harvassa. Yli kymmenen vuotta sitten tuli tunnustuspalkinto hyvin hoidetuista nettisivuista: Pirkkalan nuoren seurakunnan nettisivut 2001 -diplomi. Seinälle se laitettiin vasta kuusi vuotta myöhemmin.

– Muut olisivat tulleet kuulemma kateellisiksi. Vaikka eihän meidän työn kehuminen ole keneltäkään pois. ■

Fakta

PIRKKALAN SEURAKUNTA

- Noin 200 nuorta mukana toiminnassa, määrä kasvussa.
- 4 nuorisotyönohjaajaa, joista 2 kouluikäistyössä, 1 nuorisoriippikoulutyössä, 1 nuorisoriippikoulu- ja nuorten aikuisten työssä.

Lisätietoa: www.seuris.net

Seminaarissa louskuteltua

Isä Ambrosius tankkasi bensaa asemalla, ja joku vääräleuka tokaisi: "Saatanan pappi!" Tähän isä Ambrosius vastasi: "Ammatti oikein, työnantaja väärin."

Hiukan ennen maallisen elämän loppua Pirkolle esiteltiin sekä taivas että helvetti. Taivaassa enkelit liehuivat ja vallitsi levollisen rauhallinen tunnelma. Helvetissä nauru raikasi ja kaverit juhlivat ja pelasivat rennosti, mutta myös vähän riehakkaasti. Pirkko valitsi jälkimmäisen.

Kun koitti aika siirtyä helvettiin, kyseinen paikka osoittautuikin kuumaksi pätsiksi, jossa vedettiin kivirekeä. Pirkko ryhtyi kapinoimaan, mutta paikan esimies totesi: "Eilen työnhakija, tänään henkilökuntaa."

Savossa tiellä teksti: "Teitä suolataan."

SRK! VAIKUTUS

Pitkäaikainen viransijainen

Tällä palstalla lakimies Tuula Sillanpää vastaa lukijoita askarruttaviin kysymyksiin.

► *Olen pitkäaikainen viransijainen, mutta en tullut valituksi virkaa täytettäessä. Kannattaako valittaa?*

Yleispätevän vastauksen antaminen on vaikeaa. Pääsääntö on, että virka julistetaan julkisesti haettavaksi ja täytetään hakemusten perusteella. Hakijan tulee täyttää kelpoisuusehdot viimeistään hakuajan päättymishetkellä, mutta hänellä on kehoituksesta mahdollisuus täydentää hakemustaan tarvittavilla selvityksillä annetussa määräajassa myöhemmin.

Virkaan valitun on täytettävä yleiset kelpoisuusehdot, eli hänen on oltava evankelis-luterilaisen kirkon jäsen. Lisäksi hänen on täytettävä erityiset kelpoisuusehdot, kuten koulutus diakonia- tai nuorisotyöhön. Työnantaja voi tarpeensa mukaan painottaa myös muita seikkoja. Työnantajalla voi olla aito tarve saada virkaan tiettyä erityisosaamista, jota sijaisella ei ole.

Sijainen ei ole hakijana huonompi, mutta hänen osaamisalansa ei kohdistu juuri tähän tehtävään. Viransijainen ei mene automaattisesti muiden hakijoi-

den edelle valinnassa. Työnantaja haastattelee hakijoita ja suorittaa muuta karsintaa. Joskus haastattelijakokoonpanot saattavat olla eri hakijoiden kohdalla erilaiset, mutta hakukriteereiden pitää säilyä siitä huolimatta samoina.

On huomattava, että hakukriteerit eivät saa olla syrjiviä eikä valintaa saa tehdä syrjivien perusteiden. Työnantaja rikkoo naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettua lakia, jos se jättää työn hakijan valitsematta pelkästään hänen sukupuolensa perusteella. Yhdenvertaisuuslaissa puolestaan kielletään syrjintä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautuneisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Kun työnantaja, käytännössä kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto, tekee lopullisen valintapäätöksen, siitä annetaan hakijoille tieto ja ohjeet muutoksenhakua varten. Valitsematta jäänyt hakija voi ensivaiheessa tehdä oikaisuvaatimuksen kirk-

koneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle 14 päivän määräajassa. Oikaisua voidaan hakea sillä perusteella, että päätös on lain vastainen tai sillä perusteella, että se on epätarkoituksenmukainen. Näin saadusta päätöksestä voidaan valittaa hallinto-oikeuteen, jolloin valitusta voidaan perustella ainoastaan sillä, että päätös on ollut lain vastainen.

Muutoksenhakua harkitessaan on hyvä muistaa, että vaatimuksen perustelut ovat tärkeitä. Lain vastaisesta päätöksestä on syytä hakea muutosta. Perusteluina voivat tällöin olla: Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lain vastainen. Lain mukaisen, mutta epätarkoituksenmukaisen päätöksen kohdalla on pohdittava tarkemmin, mitä perusteita on käytettävissä. Omasta liitosta saa tarvittaessa apua. ■

Voit lähettää lakimiehelle ajankohtaisia kysymyksiä osoitteeseen riitta.hiedanpaa@dtl.fi tai arja.lusa@knt.fi.

Kännissä kaiken ikää

VUOSIA KESTI YMMÄRTÄÄ, miten humalahakuista on ihmisten ammatinainen kuunteleminen, ohjaaminen ja hoitaminen. Erotuksena päihdyttävien aineiden nauttimiselle tämä sosiaalinen känni – kuten eräs lähimmäinen sen nimesi – syntyy jatkuvista vuorovaikutussuhteista ihmisten kanssa.

Tavallisena työpäivänäni keskustelen vähintään puolen kymmenen ihmisen kanssa 45–60 minuuttia kerrallaan. Pariskuntien kanssa vuorovaikutushaastetta on kaksin verroin enemmän kuin yhden ihmisen kanssa. Viikossa tämä toistuu viiteen päivänä, kuukausi tarkoittaa yli 20 vastaavaa rupeamaa. Välillä pääsen ”virkistäytymään” iltaisin erilaisiin koulutus- tai alustustehtäviin, joissa kuulijoita voi olla 10:n ja 150:n välillä.

SOSIAALISEN VUOROVAIKUTUKSEN tarve tulee moninkertaisesti tyydytetyksi jo yksittäisen työpäivän aikana. Lähdenkö lauantaisin ostosparatiisiin ihmisruuhkiin, iltasella harrastamaan joukkuelajeja tai kutsunko tuvan täyteen vieraita kerran viikossa, jotta saisin puhella jonkun kanssa? Naapurin mies yritti taannoin sitkeästi taivutella minua kansalaisopiston puutyöpiiriin, eikä lopultakaan ymmärtänyt, miksi en palanut halusta päästä sinne.

Mennyt kesäaika tarjosi arjen vastapainoksi erilaisia juhlaa: kolmet häät, yhden ylioppilasjuhlat ja rippijuhlat. Kahdet viime mainitut olivat siitä mu-

kavat, että sain valita pöytäseuran ihan itse. Mutta auta armias näitä plaseerausjärjestettyjä häitä! Kolmansissa häissä sentään lykästi entuudestaan tutulla pöytäseurueella, mutta niitten kaksien jälkeen olin puolikuollut väsymyksestä joutuessani keskustelemaan tuntemattomien ihmisten kanssa jonninjoutavia muutaman tunnin. Siitäkin huolimatta, että olen sopinut itseni kanssa olevani vapaa suorituspaikasta sosiaalisissa tilanteissa vapaa-ajallani. Ja ainakin niissä tilanteissa, joissa en saa itse valita keskustelukumppaneitani.

TYÖVUODET OVAT KASVATTANEET minua ja harrastuksiani erakkomaisiksi. Tehokkainta vieroitushoitoa sosiaaliseen känniin on olla yksin ja korkeintaan katsella kaukaa ihmisiä, joille ei tarvitse tehdä tai sanoa mitään. Pää kirkastuu parhaiten vapaa-ajalla yksin pyöränselässä, yksin kirjoittamassa, yksin lukiessa tai yksin hiljaisuudessa.

Yksi on myös unelmani ylitse muiden, jo vuosia elänyt: päästä elämään jonkin ihmisasutuksen tuolle puolen määräämättömäksi ajaksi ja tulla pois vasta kun tulee tarve olla sosiaalinen. Sen toteutumista odotellessa arvuuttelen, kuinka monen viikon tai kuukauden päästä palautuisin sieltä ihmisten ilmoille – jatkamaan nykyistä työtäni, jota en toiseen vaihtaisi. ■

”**Tehokkainta vieroitushoitoa on olla yksin.**”

Kasvatuksen seminaarit

KNT on mukana hiippakunnallisissa kasvatuksen seminaareissa seuraavasti:
11.–12.9. varhaisnuoriso- ja nuorisotyön syysseminaarissa Vaasan Österhankmossa
25.–27.9. Rautavaaran Metsäkartanossa
27.9. rippikoulupäivässä Korson kirkossa
3.–5.10. Barn- & ungdomsarbetsledarnas rådplägningsdag, Piispala Kannonkoski

Diakoniapäivät Kuopiossa

Tavataan Diakoniapäivillä 5.–6.10.2012 Dtl:n ständillä. Myynnissä Dtl:n tuotteita tarjoushintaan sekä virkamerkkejä ja diakoniaripusta.

KNT:n jäsentapaamisia

3.10. jäsentapaaminen Oulu Gospelissa
17.10. jäsentapaaminen Maata Näkyvissä -festareilla

JUKOn luottamusmiesskursi

Dtl ja KNT järjestävät JUKOn lm-kurssin 18.–19.10.2012 Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä. Kysy peruutuspaikkoja liittojen toimistoista.

Diakonian tutkimuksen päivä

Diakonian tutkimuksen päivä (maksuton) on 2.11.2012 Tieteiden talolla. Teema: Diakonia ja raha.
www.dts.fi

Syksyn Sisu-päiville

Dtl:n Sisu-päiville 2012 ilmoittautuminen NYT: www.dtl.fi, sieltä ammatilliset asiat ja koulutusta jäsenille.
Turussa 6.11.
Vantaalla 8.11.
Oulussa 13.11.
Imatralla 22.11.
Sisältönä on neuvottelutaito ja edunvalvonta.

Vaativuusryhmässä 501

Dtl kokoaa edunvalvontaa varten tiedot vaativuusryhmässä 501 olevista jäsenistään.
Olethan täyttänyt liiton sivuilla lyhyen kyselyn: www.dtl.fi, edunvalvonta, palkkaus.

Opiskelijatoimintaa

3.12. järjestetään KNT:n opiskelijatoiminnan seminaari Helsingissä.

DIAKONIA- TYÖNTEKI- JÖIDEN LIITTO

Puheenjohtaja 2012–2013
Merja Korpela
vs. johtava diakoniaviranhaltija
Puh. 050 441 8049
merja.korpela@evl.fi

Varapuheenjohtaja 2010–2011
Marko Pasma
Hämeenlinna-Vanajan srk diakoni
Puh. 050 505 4518
marko.pasma@evl.fi

Toiminnanjohtaja
Riitta Hiedanpää
diakonissa, terv.hoit.
Puh. 09 150 2287, 040 516 5557
riitta.hiedanpaa@dtl.fi

Asiamies
Tiina Laine
TtM, diakonissa
Puh. 09 150 2286, 040 765 0477
tiina.laine@dtl.fi

Toimistoassistentti
Liisa Rossi
yo-merkonomi
Puh. 09 150 2487
liisa.rossi@dtl.fi, toimisto@dtl.fi

KIRKON NUORISO- TYÖNTEKI- JÖIDEN LIITTO

Puheenjohtaja 2010–2012
Risto Luukkanen
nuorisotyönjohtaja
Puh. 040 414 9618
puheenjohtaja@knt.fi

Varapuheenjohtaja 2011–2012
Ilkka Kalliokoski
johtava nuorisotyönjohtaja
Puh. 040 547 1888
ilkka.kalliokoski@evl.fi

Toiminnanjohtaja
Arja Lusa
sosionomi ylempi amk
Puh. 044 595 8562
arja.lusa@knt.fi

Jäsenpalvelusihteeri
Tarja Hämäläinen
HSO-sihtööri
Puh. 044 595 8566
jasenpalvelu@knt.fi

LIITY JÄSENEKSI

► **KUTSU ROHKEASTI** liittoon kuulumattomia kollegoitasi mukaan toimintaan. Yhdessä voimme enemmän! Varsinaiseksi jäseneksi voit liittyä seuraavasti:

Dtl: www.dtl.fi, soittamalla Liisa Rossille puh. 09 150 2487 tai sähköpostitse toimisto@dtl.fi
KNT: www.knt.fi, tai sähköpostitse jasenpalvelu@knt.fi tai soittamalla 044 595 8566.
Opiskelijajäseneksi voit liittyä netissä www.dtl.fi tai www.knt.fi

► **TYÖTTÖMYYSKASSA** hoitaa työttömyyteen ja esimerkiksi vuorotteluvapaaseen liittyviä asioitamme. Erko – Erityiskoulutettujen työttömyyskassa, puh. 09 7206 4343 (ma-to klo 12–15), www.erko.fi

► **KÄYTÄ HYÖDYKSESI** jäsenetusi, joihin voit tutustua verkkosivuillamme www.dtl.fi ja www.knt.fi

KIRKON NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO
KYRKANS UNGDOMSARBETARES FÖRBUND

” Anna meille iloa,
Herra, tänäänkin
elämämme lahjoista
pienimmistäkin.
Sillä vain sinä voit,
sillä vain sinä voit
elämämme uudistaa,
Herra, tänäänkin.”

(VK 514: 3)

* . AU51 *

Laajan valikoiman ja hyvän palvelun kristillinen kirjakauppa, josta löydät kaikkien kustantajien kristilliset kirjat. Tervetuloa ostoksille myymälään ja verkkokauppaan!

SACRUM

Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

43²⁰

Raili Gothóni, Riitta Helosvuori, Kalle Kuusimäki, Karolina Puska (toim.)

Kantakaa toistenne kuormia

Diakoniatyön perusteet ja käytäntö Ajantasainen ja kattava tietopaketti seurakuntien diakoniatyöstä. Kirja kertoo diakonian teologisesta, historiallisesta ja sosiaalieettisestä taustasta ja antaa hyvät valmiudet diakoniatyön kehittämiseen sekä henkilökohtaiseen kasvuun diakonian ammattilaisena. Teos antaa virikkeitä käytännön työmuotoihin.

43,20 (48,00)

KIRJAPAJA

14³⁰**Taizé lauluja**

130 Taizé-liikkeen parissa syntynyttä, hiljentymään kutsuvaa laulua. Lauluissa on neljänlaiset kuorosovitukset.

14,30 (15,90), yli 20 kpl **11,90**

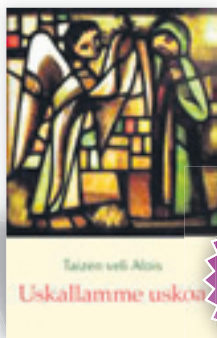
KIRJAPAJA

26⁰⁰

Janne Villa

Hengellinen väkivalta

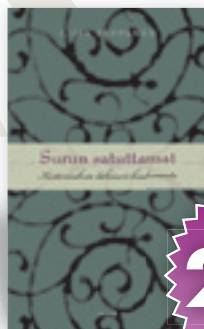
Hengellinen ja henkinen väkivalta ovat vaiettuja salaisuuksia monissa piireissä. Kirja tarkastelee väkivaltaa uskonnollisten liikkeiden sisällä tapauskertomusten, asiantuntijoiden ja alan kirjallisuuden kautta. Kirjassa pohditaan myös yksilön ja yhteisön tasolla keinoja selvittää kriisistä.

26,00 (28,90) KIRJAPAJA**17¹⁰**

Taizén veli Alois

Uskallamme uskoa

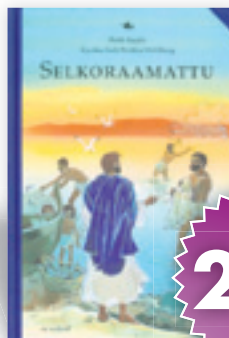
Jos Jumala on olemassa, miksi maailmassa on niin paljon pahaa? Miten voi ymmärtää Jumalaa, joka hallitsee koko maailman-kaikkeutta ja kuitenkin tuntee jokaisen ihmisen sisimmän?

17,10 (19,00) SUOMEN LÄHETYSSEURA**26⁰⁰**

Liisa Seppänen

Surun satuttamat

Kertomuksia läheisen kuolemasta. Jokainen on oman surunsa asiantuntija ja paras vertaistuki toisille saman kokeneille. Seitsemän ihmistä jakaa tarinan rakkaansa elämästä ja sen päättymisestä, kuolemasta. Kertomuksia jaksottavat pysähtymään kehottavat tekstit, joissa pohditaan elämän ja kuoleman väliin asettuvia suuria kysymyksiä.

26,00 (28,90) KIRJAPAJA**26⁰⁰**

Pertti Rajala, kuvitus Salli Parikka

Selkoraamattu

Koko Raamattu selkokielellä. Selkokieliyöryhmän hyväksymä kirja sopii kaikille jotka haluavat tutustua Raamattuun helppolukuisesti.

31,50 (35,00) LASTEN KESKUS